

ע"פ 2460/15 - תאבת ג' בארין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 2460/15

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופט א' שהם

המערער: תאבת ג' בארין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דין מיום 19.1.2015, ועל גזר דין מיום 25.2.2015, שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה, בת"פ 6435-01-13, מפי כב' השופט כ' סעב

תאריך הישיבה: ל' באדר א' התשע"ו
(10.3.2016)

בשם המערער: עו"ד חיים יצחקי; עו"ד נסרין סלאמה שחברי

בשם המשיבה: עו"ד אייל כהן

פסק-דין

השופט א' שהם:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט כ' סעב), בת"פ 6435-01-13, מיום 19.1.2015. לחילופין, הוגש ערעור גם על גזר הדין, שניתן ביום 25.2.2015.

2. המערער הורשע, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירות הבאות: שלוש עבירות של ייצור נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); שתי עבירות של נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין; שלוש עבירות של ניסיון להצתה, לפי סעיף 448 סיפא, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; ושתי עבירות של היזק בזדון, לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

3. בעקבות הרשעתו בדין, נגזרו על המערער העונשים הבאים: 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מיום מעצרו - 4.12.2012; הופעל עונש מאסר מותנה של 20 חודשים, שהוטל על המערער במסגרת ת"פ 131-04-10, במצטבר לעונש המאסר שהושת עליו, כך שעל המערער לרצות, בסך הכול, 56 חודשי מאסר בפועל; 18 חודשי מאסר על-תנאי, לבל יעבור המערער, במשך שלוש שנים, עבירת אלימות מסוג פשע, עבירת נשק, עבירת הצתה או ניסיון הצתה.

עובדות כתב האישום שהוגש נגד המערער

4. בפתח כתב האישום, נמסר כי במהלך שנת 2012, נהג המערער להציג את עצמו כפעיל של תנועת הג'יהאד האסלאמי, והתבטא בדבר כוונתו לפגוע במדינת ישראל. בהמשך, פורטו עובדות שני האישומים, המיוחסים למערער:

אישום ראשון: נטען בכתב האישום, כי ביום 15.11.2012, בשעות הצהריים או בסמוך לכך, ייצר המערער בקבוק תבערה, על ידי כך שמילא בקבוק זכוכית בדלק והכניס לתוכו חתיכת בד. בהמשך, נשא המערער את בקבוק התבערה, התקרב לגדר המושב מי עמי (להלן: המושב), פרץ את הגדר באמצעות קאטר, נכנס לתחום היישוב, ושבר צינור שיצא מצובר גז, ובכך גרם לדליפת גז. לאחר זאת, המערער השליך את בקבוק התבערה אל עבר צובר הגז, וזאת בכוונה לשלח אש במקום. כתוצאה מהשלכת בקבוק התבערה, נוצר מוקד בעירה בסמוך לצובר הגז. על בסיס האמור, יוחסו למערער עבירות של ייצור נשק, נשיאת נשק, ניסיון הצתה ושתי עבירות של היזק בזדון.

אישום שני: כפי שמתואר בכתב האישום, ביום 21.11.2012, בשעות הערב או בסמוך לכך, ייצר המערער שני בקבוקי תבערה נוספים, בכך שהוא מילא שני בקבוקי זכוכית בדלק והכניס לתוכם חתיכות בד. עוד נטען בכתב האישום, כי המערער נשא את בקבוקי התבערה, התקרב לגדר המושב, הדליק את הבקבוקים, והשליך אותם אל עבר גדר המושב. כתוצאה מהשלכת בקבוקי התבערה, נוצר מוקד בעירה בסמוך לגדר המושב, אשר מוקפת בצמחייה, וזאת במרחק קצר מבתי תושבי המושב ומרכבים שחנו במקום. על בסיס העובדות הנ"ל, יוחסו למערער שתי עבירות של ייצור נשק, עבירה של נשיאת נשק, ושתי עבירות של ניסיון הצתה.

ביום 12.3.2013, הגיש המערער את תשובתו לכתב האישום, ובה הוא הכחיש כל מעורבות באירועים המתוארים בכתב האישום.

5. ביום 19.1.2015, הרשיע בית משפט קמא את המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. אעמוד להלן על עיקרי הראיות אשר עמדו בבסיס הכרעת דינו של בית משפט קמא, ואשר על יסודן הורשע המערער.
6. בפתח הכרעת הדין, נדרש בית משפט קמא לעדויות עליהן הסתמך בקביעה העובדתית, כי האירועים המתוארים בכתב האישום אכן התרחשו בפועל. אשר לאירועים המתוארים באישום הראשון, התבסס בית משפט קמא על עדותו של גדעון אדלר (להלן: אדלר), בעל לול במושב (עמ' 234-225 לפרוטוקול הדיון מיום 7.10.2013. הצורך באזכור מועדי הדיונים, בחלק מהמקרים, נעוץ בעובדה כי יש כפילות במספרי העמודים בפרוטוקול-א.ש.). בעדותו, מסר אדלר, כי ביום 15.11.2012, הוא הגיע ללול השייך לו, והריח "ריח חריף של גז". משהתבונן סביב, ראה אדלר צינור חתוך באחד מצוברי הגז, ושרידים של בקבוק תבערה, מתחת לצובר הגז החתוך. עוד ציין אדלר בעדותו, כי הוא זיהה פתח בגדר, ולידו פְּלִייר כחול (מְלַקֶּחַת, על פי האקדמיה ללשון העברית-א.ש.).
7. בהתייחס לאירועי האישום השני, נסמך בית משפט קמא על עדותו של איתמר סבר (להלן: איתמר), נער בן 16 המתגורר במושב. איתמר מסר הודעה במשטרה (ת/1), והעיד בבית המשפט (עמ' 7-20 לפרוטוקול הדיון מיום 29.4.2013). לדברי איתמר, בחודש נובמבר 2012, כחודש לפני חקירתו במשטרה ביום 21.12.2012, הוא הבחין בשני בקבוקי וודקה המכילים נוזל דליק בסמוך לביתו, כאשר הבקבוקים היו צמודים לגדר המושב. איתמר מסר עוד, כי בקבוק אחד היה עם פתיל בתוכו, ובתוך הבקבוק השני הוא ראה פתיל בוער, אשר התלקח במרחק של מטרים ספורים מביתו. איתמר התקשר לאביו, יובל סבר (להלן: יובל), וסיפר לו על המתרחש. האב, יובל, מסר בבית המשפט דברים דומים, והעיד כי גם הוא הבחין באירוע ההתלקחות של הפתיל שהיה בתוך הבקבוק (עמ' 20-23 לפרוטוקול הדיון מיום 29.4.2013). אורי שחף, המתגורר אף הוא במושב, העיד בבית המשפט (עמ' 408-414 לפרוטוקול הדיון מיום 24.3.2014), ומסר כי ביום 21.11.2012, הסב איתמר את תשומת ליבו לכך שישנה בעירה ליד גדר המערכת, בקרבת ביתו. כשהגיע למקום, הוא הבחין בשני בקבוקים, כשבתוך שניהם פתיל וחתית בד, ואחד מהם בוער. בנוסף לעדויות שפורטו לעיל, התבסס בית משפט קמא על דו"ח פעולה מיום 21.11.2012, שנערך על ידי אחיעז אלחות, סייר משטרה (ת/23, להלן: אלחות), ובו נכתב כי אלחות הגיע באותו היום, למושב, לאחר קבלת דיווח על השלכת בקבוקי תבערה. כאשר הגיע לזירת האירוע, הבחין אלחות בשני בקבוקי זכוכית המכילים בתוכם חומר בעירה, המצויים בקרבת גדר האבטחה, בחלקו הפנימי של המושב. בסמוך לבקבוק אחד, הבחין אלחות בסלע קטן מפויח. אלחות מסר דברים דומים בהודעתו במשטרה (ת/24), וכן בעדותו בבית המשפט (עמ' 202-211 לפרוטוקול הדיון מיום 2.9.2013).
8. לאחר פירוט הראיות לגבי עצם התרחשות האירועים הנטענים, ניגש בית משפט קמא לבחון את שאלת אחריותו של המערער לאירועים אלה, כאמור בכתב האישום. המערער נעצר ביום 4.12.2012, והועבר לחקירת שב"כ, בשל החשד כי ביצע מעשים בעלי רקע בטחוני (ראו חומר החקירה בשב"כ, ת/59-52, ת/60, ת/76-70, ת/81-87, ת/109-101, ת/119-115, ת/122-121, ת/149-148, ת/152-150, ת/156-154). בהמשך, נחקר המערער גם במשטרה ומסר שתי הודעות (ת/31, ת/33), וכן העיד, במסגרת פרשת ההגנה, בבית משפט קמא (עמ' 511-520; עמ' 520-537; ועמ' 527-555 לפרוטוקול הדיון מימים 22.6.2014; 2.7.2014; ו- 8.7.2014, בהתאמה).
9. במהלך החקירה בשב"כ ובמשטרה, הכחיש המערער כל מעורבות באירועי ההצתה במושב, או בכל אירוע אחר בעל רקע בטחוני. המערער דבק בהכחשתו זו גם בתשובתו לכתב האישום, וכן בעדותו בבית המשפט.

10. לטענת המערער בעדותו בבית המשפט, הוא כלל לא נשאל אודות ידווי בקבוקי התבערה במהלך חקירותיו בשב"כ, אלא שחקירתו התמקדה בטענה כי הוא הסיג גבול, ונכנס לשטח השייך לבן דודו, סעיד ג'בארין, המכונה "שטח האנטנה". המערער הודה כי הוא נכנס לשטח האנטנה, אולם טען כי עשה זאת בכדי לסייע לשב"כ לאתר מִפְגָּעים אשר פועלים נגד המושב מי עמי. לטענת המערער, בחקירתו בשב"כ ובמשטרה, כמו גם בעדותו בבית משפט, הוא התוודע לתופעה של השלכת בקבוקי תבערה לעבר המושב מי עמי, ובעקבות כך פנה אליו נפוליון, אחיו (להלן: נפוליון), ואמר לו כי אם הוא יסייע בתפיסת המפגעים, יעמוד השב"כ לצידו ("בגלל שאח שלי אמר לי שאם אני עוזר לשב"כ הם יעזרו לי", עמ' 512 לפרוטוקול). יצוין, כי נפוליון אישר את הדברים במהלך עדותו בבית המשפט (עמ' 555-558 לפרוטוקול הדיון מיום 8.7.2014). המערער גורס, כי עצם כניסתו, שלא כדין, לשטח האנטנה היא זו שגרמה לפתיחת החקירה נגדו, ולדבריו, המשטרה ביחד עם השב"כ, מנסים "לתפור" לו תיק. המערער העלה טענות חמורות במיוחד כלפי החוקר איאד חוג'יראת, אשר חקר אותו במשטרה, ולדבריו קיבל הלה שוחד מבן דודו של המערער, בכדי לסבך אותו במעשים שהוא לא ביצע. עקב כך, סירב המערער לחתום על ההודעות אשר נגבו על ידי איאד חוג'יראת, כיוון שחשש, לטענתו, שהן מזויפות.

11. המערער התבקש להתייחס לממצאים הפורנזיים שנמצאו בזירה, אשר קושרים אותו, לכאורה, לאירועי ההצתה המתוארים לעיל. זאת לדעת, כי בזירת האירוע מיום 15.11.2012, נמצאה גופייה שממנה הופקה דגימת דנ"א, התואמת את פרופיל הדנ"א של המערער. על הגופייה נמצאו גם שרידי דנ"א של אחותו של המערער. אשר לאירוע מיום 21.11.2012, נמצאה טביעת אצבע על אחד מבקבוקי התבערה שנתפסו בזירת האירוע, אשר תואמת לזו של המערער, ועל כך אעמוד בהרחבה בהמשך.

בחקירתו בשב"כ, מיום 8.12.2012 (ת/156), נאמר למערער על ידי חוקרי השב"כ, כי נמצא דנ"א שלו בזירת האירוע, והוא השיב כי הוא "לא מבין כיצד נמצא ה-DNA שלו במקום". במסגרת עדותו הראשית בבית המשפט, העלה המערער את האפשרות כי החוקרים זייפו את תוצאות בדיקת הדנ"א, או כי הם לקחו את הגופייה מביתו ("זה מה שאמרתי לשב"כ. אני רוצה להזכיר לעורך דין שלי, לא רק דנ"א שלי. איך זה יכול להיות שדנ"א שלי ושל רחמה אחותי נמצא על הגופייה? זה מעיד על כך שנלקח מהבית שלי", עמ' 514 לפרוטוקול). רק בהמשך חקירתו הראשית, כאשר נשאל המערער אם זכור לו מקרה שבו אבדה גופייה שלו ליד המושב מי עמי, העלה המערער את האפשרות כי גופייה השייכת לו נפלה באזור, שעה שהוא רכב במקום על סוסתו: "כן גופייה שחורה עם כובע כמו של קפוצ'ון. הייתי על הסוסה והיא דהרה והגופייה הייתה על הכתפיים שלי ועפה לי מהכתפיים לרצפה ולא חזרתי לקחת אותה והמשכתי איתה זה כבר היה רחוק" (עמ' 516 לפרוטוקול).

אשר לטביעת האצבע שנתגלתה על אחד מהבקבוקים שנתפסו בזירת האירוע, העלה המערער, בתחילה, את האפשרות כי הממצאים זויפו: "איך יכול להיות שיביאו ט"א [טביעות אצבע-א.ש.] על הבקבוק ואני לא עשיתי שום דבר? זה אומר בהרגשה שלי. אני חושד בחוקר שזייף את זה" (עמ' 514 לפרוטוקול). בהמשך, במהלך חקירתו הנגדית, הציג המערער הסבר אפשרי אחר להימצאות טביעות האצבע: "שאני כשרכבתי על הסוסה שלי, היה אדם שיושב ביער ואמרתי לו מה אתה עושה, הוא אמר לי אני יושב. ראיתי בקבוק זרוק, תפסתי אותו בידיים וזרקתי אותו, בגלל שהוא היה באמצע, כי יש הרבה סוסים שם" (עמ' 549-550 לפרוטוקול).

12. לאחר שבחן את עדותו של המערער בפניו, קבע בית משפט קמא, כי היא "אינה מהימנה כלל ועיקר [...] זאת מעבר לסתירות הרבות וחוסר ההיגיון הבסיסי שבגרסתו". אשר לטענתו של המערער, לפיה הגופייה השייכת לו הושתלה במקום, קבע בית משפט קמא, כי מדובר ב"טענה שאינה עומדת במבחן השכל הישר וההיגיון של האדם הסביר".

בהתייחס לאפשרות כי אותה גופייה נפלה בזירת האירוע, ציין בית משפט קמא, כי המדובר ב"גרסה כבושה שלא נמסר על ידו כל הסבר לכבישתה". קביעתו של בית משפט קמא בדבר חוסר מהימנותו של המערער הושתתה, בין היתר, על סתירות רבות בגרסתו. בית משפט קמא אימץ, בהקשר זה, את דברי המשיבה בסיכומיה, בהם פורטו הסתירות בגרסתו של המערער, ועיקרן יפורט להלן:

(-) המערער טען בבית המשפט, כי הוא לא נשאל בחקירותיו בשב"כ אודות השלכת בקבוקי התבערה, אולם הדבר עומד בסתירה לאמור בזכ"דים שנכתבו על ידי חוקרי השב"כ, שתוכנם לא הוכחש.

(-) המערער העלה גרסאות שונות לגבי הסיבה שבעטייה הוא נכנס מלכתחילה לשטח האנטנה. בחקירתו במשטרה, מיום 6.12.2012 (ת/31), טען המערער כי "הסיבה שנכנסתי לשם היה משעמם לי ולא ידעתי שאסור". לעומת זאת, מסר המערער בהזדמנויות אחרות כי נכנס לשטח האנטנה בכדי להתגייס נגד ההתנכלויות שכוונו כלפי המושב (ראו, למשל, ת/71). המערער הציג גרסאות שונות גם בנוגע לסיבת עזיבתו את מתחם האנטנה. תחילה, טען המערער כי הוא עזב את המקום כאשר הבחין במשטרה, וזאת מחשש להיתפס (עמ' 512 לפרוטוקול). בהמשך, טען המערער כי הוא ראה רכב חונה וסבר כי מדובר באחד מבני משפחתו, ו"אני לא רציתי פאדיחות אז יצאתי" (עמ' 543 לפרוטוקול).

(-) המערער גם סתר את עצמו בנוגע לשאלה, האם הופעלה כלפיו אלימות פיזית בחקירות השב"כ, ולגבי היחס שהפגינו חוקרי המשטרה והשב"כ כלפיו. כך, בעמ' 512 לפרוטוקול, סיפר המערער על מקרה אחד שבו נהג כלפיו חוקר שב"כ באלימות, כאשר בעמ' 528 לפרוטוקול מיום 2.7.2014, אישר המערער כי לא הופעלה כלפיו אלימות פיזית, אלא שמדובר בלחץ נפשי. בנוסף, נתגלעו סתירות בנוגע לשפה שבה התנהלו חקירות השב"כ - בערבית או בעברית. בעמ' 533 לפרוטוקול הדיון מיום 2.7.2014, טען המערער, כי החוקר "ביטון" אינו יודע ערבית ועל כן, חקר אותו בעברית; זאת בניגוד לעדות בן דודו של המערער, אסלאם, לפיה החקירות נערכו בערבית (עמ' 140-141 לפרוטוקול); וראו גם עדותו של "ביטון", במהלכה הוא הפגין את כישוריו בשפה הערבית (עמ' 273 לפרוטוקול).

13. על בסיס המפורט לעיל, קבע בית משפט קמא, כי אין ליתן אמון בגרסתו של המערער, ובכלל זאת גם בטענתו כי אין לו כל קשר לאירועי ההצתה. למסקנה זו הגיע בית משפט קמא נוכח התרשמותו הבלתי אמצעית ממהימנותו של המערער, ובהתבסס על הסתירות המהותיות, שפורטו לעיל.

14. נדבך נוסף בהכרעת הדין מבוסס על עדויותיהם של שני קרובי משפחה של המערער - ראשד ג'בארין (להלן: ראשד), בן דודו של המערער; ואסלאם ג'בארין (להלן: אסלאם), ארוסה של אחות המערער ובן דודו. ראשד ואסלאם מסרו גרסאות מפלילות נגד המערער בחקירותיהם בשב"כ ובמשטרה, אך הם חזרו בהם מהדברים במהלך עדותם בבית המשפט. בית משפט קמא קבע כי יש להעדיף את דבריהם של ראשד ואסלאם בחקירות השב"כ והמשטרה על פני עדותם בבית המשפט, וזאת בהתאם לסעיף 10א(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות), ולכך אדרש בהמשך.

להלן אפרט את עיקרי הדברים שמסרו ראשד ואסלאם בחקירותיהם בשב"כ ובמשטרה.

15. ראשד נעצר ביום 13.12.2012, ובו ביום החלה חקירתו בשב"כ (ראו, ת/62-61, ת/77, ת/111-114, ת/124-123, ת/153, ת/157, ת/159, ת/160-161). בהמשך, נחקר ראשד גם במשטרה (ת/15), ומסר עדות בבית המשפט (עמ' 42-28; 78-56; 99-79 לפרוטוקול הדיון מהתאריכים 2.5.2013; 23.5.2013; ו-5.6.2013, בהתאמה). בפתח עדותו של ראשד בבית המשפט, הוא ביקש שלא למסור עדות בפני המערער, שכן זה עלול לגרום "לסכסוך במשפחה". עוד הוסיף ראשד וטען, כי "מה שאמרתי נמצא כבר אצלכם. קשה לי להעיד מול הנאשם [המערער]. מה שהיה לי סיפורתי וסיפורתי את האמת". ואולם, בהמשך חקירתו הראשית של ראשד, הוא הכחיש את הדברים שמסר בשב"כ ובמשטרה, והשיב על שאלות רבות באומרו "לא זוכר". על כן, הכריז בית משפט קמא על ראשד כעד עוין, ובסופו של יום העדיף, כאמור, את גרסתו כפי שנמסרה לחוקרי המשטרה ולשב"כ, על פני עדותו בבית המשפט.

16. באמרותיו של ראשד במשטרה ובשב"כ, סיפר הלה על מפגש שהיה לו עם המערער, בסמוך למועד בו התרחשו האירועים המתוארים בכתב האישום. לדברי ראשד, המערער שהה בביתו, בשעות הלילה, והשניים צפו "ביוטיוב בשירים לאומניים העוסקים במאבק ('מקאומה' במקור)". בחקירה מיום 14.12.2012 (ת/157), הבהיר ראשד, כי מדובר בסרטים התומכים במאבק בישראל. לאחר מכן, יצא המערער אל מרפסת ביתו של ראשד, הצופה לעבר המושב מי עמי, כיוון כלפי המושב מצית בצורת אקדח, ו"סימן כי יורה על המושב". לאחר זאת, אמר המערער לראשד "כי בעבר שרף את מי-עמי, וכי רוצה לשרוף אותה שוב". עוד מסר ראשד, כי המערער אמר לו להתקשר למשטרה ולמסור להם כי הוא, המערער, נמצא במושב מי עמי (ראו אמרותיו של ראשד, ת/61, ת/157, ת/159). המערער התבטא בצורה זו בפני ראשד מספר פעמים, והדברים נאמרו גם מול אנשים נוספים ("מספר פעמים אמר ת'אבת [המערער - א.ש.] לנדון [ראשד] שכשהוא ישמע שת'אבת במי עמי שיזעיק משטרה"; "הוא יראה איך לשגע את היס"מ וביקש ממנו [מראשד] שיתקשר למשטרה וידווח להם שת'אבת במי עמי") (ת/61).

17. בהמשך, כך מסר ראשד בחקירותיו, המערער "לקח עמו בקבוק או שני בקבוקים, יתכן של וודקה אבסולוט". בחקירה מיום 15.12.2012 (ת/160), הוסיף עוד ראשד, כי המדובר ב"בקבוק אחד גדול שקוף ככול הנראה של וודקה אבסולוט או וויסקי או ערק ובקבוק נוסף קטן יותר בגוון אולי של חום/בז' יתכן של בירה או קולה". כאשר נשאל ראשד על ידי חוקרי השב"כ, מניין הגיעו הבקבוקים לביתו, מסר ראשד כי אביו נוהג לאסוף בקבוקים, לצורך קבלת דמי הפיקדון. עוד סיפר ראשד, כי הוא עמד במרחק של כארבעה מטרים מן המערער, כאשר הלה לקח את הבקבוקים, ולדבריו האזור היה מואר ב"פרוז'קטור", ועל כן יכול היה ראשד לראות את המערער לוקח את הבקבוקים והולך לכיוון המושב מי עמי (ראו, ת/15, ת/61, ת/159, ת/160).

18. לאחר המפגש המתואר בין השניים, קרא ראשד באינטרנט, כי נזרק בקבוק תבערה לעבר מושב מי עמי, ואז התעורר חשדו כי מדובר במערער, לאור השיחה שהתקיימה ביניהם והתנהגותו של המערער במהלכה. עוד מסר ראשד, כי לאחר קריאת הכתבה באינטרנט, הוא ניסה להתקשר אל המערער, אולם לא נענה, ובהמשך, כאשר הם נפגשו, המערער "לא אמר כי הוא המבצע" (ת/157). בעדותו בבית משפט קמא, נשאל ראשד על אודות הכתבה האמורה, וטען כי אינו זוכר במה המדובר, ובהמשך הוא הוסיף את הדברים הבאים: "מה שדיברתי במשטרה זהו. אני לא רוצה לדבר יותר, זה מה שיש לי לספר" (עמ' 58-59 לפרוטוקול).

19. עוד עולה מהדברים שנמסרו על ידי ראשד בחקירתו, כי כאשר היה מגיע לביתו של המערער, ושואל היכן הוא נמצא, נאמר לו על ידי בני משפחתו של המערער, בצחוק, כי הוא הלך לפגוע במושב מי עמי (ת/61). בעדותו בית המשפט, הכחיש ראשד את הדברים הללו (עמ' 65 לפרוטוקול).

20. במהלך עדותו בבית משפט קמא, נשאל ראשד על אודות המפגש עם המערער בסמוך לאירוע ההצתה. ראשד אישר כי הוא ישב עם המערער בביתו, והם שמעו "שירים על האינתיפאדה" (עמ' 34 לפרוטוקול). עוד מסר ראשד בעדותו בית המשפט, כי המערער אכן הניף מצית שהיה ברשותו באוויר, והבהיר כי מדובר במצית כיס "בצורה של אקדח קטן" (עמ' 65 לפרוטוקול). ואולם, ראשד הכחיש כי המערער אמר לו שבכוונתו לשרוף את מי עמי (עמ' 35-36 לפרוטוקול). ראשד נשאל גם לגבי לקיחת הבקבוקים על ידי המערער, ובתחילה, לא פסל את האפשרות כי המערער אכן לקח את הבקבוקים, ואף אישר כי ראה את המערער מחזיק בקבוק (עמ' 38 לפרוטוקול). ואולם, בהמשך עדותו חזר בו ראשד מהדברים, הגם שאישר כי לאחר שהמערער יצא מביתו, הוא שמע "קולות של זכוכיות" מתחת לבית (עמ' 66-71 לפרוטוקול). מעבר לכך, ראשד מסר כי המערער ביקש ממנו להתקשר למשטרה ולהגיד להם שהוא נמצא במושב מי עמי (עמ' 36 ו-70 לפרוטוקול), אך לטענתו של ראשד הדברים נאמרו בצחוק.

21. מלבד ראשד, נסמך בית משפט קמא גם על הדברים שמסר אסלאם במסגרת חקירותיו בשב"כ (ת/63-64, ת/65-67, ת/78-80, ת/88-89, ת; 98-90, ת/110, ת/125), ובמשטרה (ת/16-17). אסלאם העיד בבית המשפט (עמ' 100-134 ועמ' 135-158 לפרוטוקול הדיון מהתאריכים 10.6.2013 ו-27.6.2013, בהתאמה), ובעדותו טען, כי הדברים שנמסרו בחקירותיו הינם אסופת שקרים, שהוא נאלץ למסור עקב הלחץ שהופעל עליו במהלך החקירות.

22. אסלאם נעצר ביום 19.12.2012, ובו ביום החלה חקירתו בשב"כ. בשלבי החקירה הראשונים, טען אסלאם כי המערער חף מפשע, וסירב למסור כל מידע מפליל נגדו. גם בחקירתו מיום 21.12.2012 (ת/79), נשאל אסלאם על אודות אירועים חריגים שהתרחשו במושב מי עמי בתקופה האחרונה, והוא השיב כי לא שמע על כך דבר. ואולם, בהמשך מסר אסלאם כי הוא יודע שהמערער "נעצר לחקירה ע"ר [על רקע - א.ש.]. אירוע שהיה במי עמי אך לא יודע מה האירוע". אסלאם החל למסור גרסה מפלילה נגד המערער, לראשונה, בחקירה מיום 23.12.2012, שעה 20:00 (ת/91). בפתח הדברים אמר אסלאם, כי הוא "קיבל החלטה לספר את האמת ולא להחסיר דבר שכן הוא לא מעורב בסיפור כמי שמאשימים אותו".

23. באותה חקירה (ת/91), מסר אסלאם, כי עובר למעצרו של המערער, הוא (אסלאם) ראה כתבה בעיתון שבה נאמר כי הושלכו בקבוקי תבערה לעבר המושב מי עמי. זמן קצר לאחר פרסום הכתבה, פגש אסלאם את המערער, והעלה בפניו את נושא השלכת בקבוקי התבערה לעבר המושב, ואז המערער "נהיה שמח והחל לצחוק". אסלאם שאל את המערער אם הוא זה שזרק את בקבוקי התבערה, והמערער צחק ולא השיב לשאלתו. אסלאם מסר עוד בחקירתו, כי הוא הבין מהתנהגותו של המערער, כי הוא האחראי לזריקתם של בקבוקי התבערה. אסלאם הוסיף עוד, כי כאשר המערער חשב שאנשים מאום אל פאחם נעצרו עקב מעשיו שלו "הוא נהיה עצוב", כיוון ש"הארבעה הללו נעצרו ללא סיבה שכן הוא זה שעשה את הדברים". ואולם, כאשר הסתבר למערער כי למעשה איש לא נעצר בגין מעשים אלו, הוא "חזר להיות שמח כי לא נעצרו אנשים בגללו". עוד עלה מדבריו של אסלאם בשב"כ ובמשטרה, כי כאשר התברר למערער כי לא נעצרו חשודים בזריקת בקבוקי התבערה, הוא החל להתנהג "בצורה חריגה", ובתוך כך הוא נעלם מן הכפר במהלך היום, וחזר רק בלילות. אסלאם העריך כי התנהגותו זו של המערער מעידה על כך שהוא "ניסה להימנע ממעצר" (ת/16, ת/91). בעדותו בבית המשפט (עמ' 121 לפרוטוקול), הכחיש אסלאם את הדברים שנרשמו מפיו בחקירתו בשב"כ ובמשטרה. אשר לכתבה בעיתון, אסלאם אישר כי הוא אכן קרא כתבה העוסקת בזריקת רימוני הלם לעבר המושב, אולם טען כי המערער איננו קשור לכך, וכי השב"כ הכריח אותו (את אסלאם) לקשור את המערער לאירועים המתוארים בכתב האישום (עמ' 106 ו-185 לפרוטוקול).

24. נחזור לדבריו של אסלאם בחקירתו בשב"כ ובמשטרה. לדברי אסלאם, לאחר שקרא את הכתבה האמורה, הוא

נזכר במספר מקרים בהם נגנב דלק מן הגנרטור אשר היה בשימוש. יצוין, כי קיים אכן גנרטור בו השתמשו אסלאם ובני משפחתו לצורך בניית ביתם. לדברי אסלאם, הוא הבחין כי מאן דהוא גונב, ולא פעם אחת, בנזין מהגנרטור. אסלאם טען, כי הוא חשד שהמערער הוא זה שגונב את הבנזין, הגם שלא ראה אותו עושה כן (ת/16). בהמשך, כך מסר אסלאם, המערער התוודה בפניו כי הוא עושה שימוש בבנזין, שאותו הוא נוטל מהגנרטור, בכדי לייצר בקבוקי תבערה, אותם הוא מכין באתר הבנייה של אסלאם. עם זאת, הבהיר אסלאם בחקירתו כי הוא עצמו לא ראה את המערער מייצר או נושא בקבוקי תבערה (ת/17, ת/67). בעדותו בבית המשפט, הכחיש אסלאם גם את הדברים הללו, וטען, בין היתר, כי ייתכן ששיקר בקשר לכך, במהלך חקירותיו בשב"כ ובמשטרה (עמ' 185-186 לפרוטוקול).

25. בנוסף, מסר אסלאם בחקירתו כי הוא יודע שהמערער ייצר בעבר רימוני הלם ומכר אותם לאנשים, וכי הוא עצמו ראה את המערער מייצר פצצות המופעלות באמצעות שעון ושלט רחוק. עוד סיפר אסלאם, כי הוא ראה את המערער, בהזדמנות אחת, מסתובב עם אקדח (ת/17, ת/67).

26. מדבריו של אסלאם בחקירתו בשב"כ ובמשטרה, עולה עוד כי יומיים לפני מעצרו של המערער, הוא פגש אותו במסגד "אבו בכר" שבאום אל פאחם, ואסלאם הבחין כי ידיו של המערער היו פצועות. כאשר שאל אסלאם את המערער לפרש הפציעות, סיפר לו האחרון כי הוא שהה בשעות הלילה "באיזור האנטנה הסמוכה למי עמי", וכאשר הגיעו למקום כוחות משטרה שבאו לעוצרו, הוא ברח משטח האנטנה, ובמהלך בריחתו נפצע המערער בידיו מגדר תיל (ת/16, ת/91). בעדותו בבית המשפט, טען אסלאם כי הוא המציא את הדברים הללו, כיוון שהחוקרים איימו עליו (עמ' 124 לפרוטוקול).

27. עוד מסר אסלאם בחקירותיו, כי ביום בו נעצר המערער, הוא שהה עמו בהלוויה שנערכה באום אל פאחם. במהלך ההלוויה עברה במקום נידת משטרה שהפעילה סירנה, ואז החל המערער לצעוק, ואמר לאסלאם כי "הלילה הוא יעצר". לדברי אסלאם, עוד באותו היום הגיעה המשטרה בכדי לעצור את המערער, ואולם הלה לא היה בבית, אלא הסתתר על גג ביתו, בחדר המשמש את אחיו של המערער. בהמשך, פגש אסלאם את המערער, אשר ישב בסלון בית המשפחה. אחיו של המערער הפציר בו להסגיר את עצמו, והמערער אמר לאח כי הוא יסגיר את עצמו, לאחר שילך להתפלל במסגד, ובהמשך הסגיר המערער את עצמו למשטרה (ת/91). אסלאם אישר בעדותו בבית המשפט, כי הוא שהה עם המערער בהלוויה "לפני המעצר" של המערער, אך הכחיש כי חלפה במקום נידת משטרה, או כי המערער אמר לו שהולכים לעצור אותו. אשר להסתרתו של המערער בגג הבית, טען אסלאם כי: "הוא באמת יושן שם. כשהנאשם התעורר סיפרנו לו ישר והוא הלך והסגיר את עצמו. למה שיברח אם הוא ילך ויסגיר את עצמו באותו היום. באותה שעה" (עמ' 124-125 לפרוטוקול).

28. ביום 24.12.2012, וכפי שעולה מהזכ"דים שנערכו על ידי חוקרי השב"כ, ביקש אסלאם מסוהריו לדבר עם חוקר שב"כ. אסלאם אמר לחוקר השב"כ כי ייתכן שימצאו דנ"א וטביעות אצבע שלו בזירת האירוע, וזאת כיוון ש"יש לו בקבוקי בנזין איתם הוא ממלא את הגנרטור", ואפשר שהמערער "השתמש בבקבוקים אלו על מנת למלא בנזין או משהו כזה". עוד סיפר אסלאם, כי הוא מסר למערער בגדי עבודה ישנים, אך הוא איננו יודע מה נעשה עם הבגדים שנמסרו (ת/65). אסלאם הכחיש את הדברים הללו בעדותו בבית המשפט (עמ' 125, 143 ועמ' 191-192 לפרוטוקול).

29. בחקירתו מיום 24.12.2012 (ת/66), טען אסלאם כי המערער התוודה בפניו על כך שהוא פגע ביישוב מי עמי,

ובכוונתו לפגוע במושב פעם נוספת. יצוין, כי באותה חקירה עצמה חזר בו אסלאם מן הדברים, וטען כי הוא לא שמע זאת ישירות מן המערער. עם זאת, באמרתו הראשונה במשטרה (מיום 25.12.2012, ת/17) מסר אסלאם, כי שבועיים לפני מעצרו של המערער, התוודה הלה בפניו, כי הוא זרק בקבוקי תבערה לעבר היישוב מי עמי, וזאת לא פחות משבע פעמים. אסלאם הכחיש גם את הדברים הללו בעדותו בבית המשפט (עמ' 129 לפרוטוקול).

30. אסלאם סיפר עוד בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה, כי למערער קשרי חברות עם אנשים מהשטחים, ובין היתר עם בחור בשם ג'רדאת יחיא, פעיל בג'יהאד האסלאמי, המתגורר בג'נין (ת/67). אסלאם מסר עוד, כי המערער נסע פעם אל ג'רדאת לג'נין, ואמר שהוא רצה להביא ממנו טיל "קסאם", בכדי לפגוע במדינה. אין צריך לומר, כי בעדותו בבית המשפט הכחיש אסלאם את הדברים (עמ' 130 לפרוטוקול).

31. פרטים נוספים העולים מחקירותיו של אסלאם, יפורטו להלן: המערער נהג להציג את עצמו כמי ששייך לתנועת הג'יהאד האסלאמי, והתבטא, לא פעם, על רצונו לפגוע במדינת ישראל (ת/17, ת/67, ת/91); לעיתים, נהג המערער לעלות לגג ביתו, ולהשקיף, תוך שימוש בפנס, לעבר המושב מי עמי (ת/66); וכן, המערער ביקש מאסלאם במספר הזדמנויות להשליך עימו בקבוקי תבערה (ת/67, ת/125). אסלאם הכחיש אף את הדברים הללו בעדותו בבית המשפט (ראו עמ' 131 ו-188; עמ' 105; ועמ' 129 לפרוטוקול, בהתאמה).

32. בעדותם בבית משפט קמא התייחסו המערער, ראשד ואסלאם, לאופן שבו התנהלו חקירותיהם בשב"כ. כזכור, מסר המערער גרסאות סותרות לגבי התנהלות החקירות, ובפרט ככל שהדבר נוגע לשימוש באלימות פיזית כלפיו על ידי החוקרים. המערער טען, כי החקירות בשב"כ נערכו בעת שהוא היה כבול באזיקים (עמ' 523 לפרוטוקול הדיון מיום 2.7.2014), ולשאלה מדוע הוא לא התלונן על התנהלות חוקרי השב"כ, השיב המערער כי ידוע לו שכך מתנהלות החקירות בשב"כ, והוא לא ראה טעם להתלונן על כך (עמ' 532 לפרוטוקול הדיון מיום 2.7.2014).

ראשד טען, כי הוא נחקר במשך שעות ארוכות, שאף הגיעו לכדי 6-7 שעות חקירה רצופות, לעיתים עד לפנות בוקר. לטענתו של ראשד, החקירה נערכה כאשר הוא ישוב על כיסא, ואזוק עם הידיים מאחורי הגב. עוד טען ראשד, לגבי חקירות השב"כ, כי לא ניתן לו מספיק אוכל; לא ניתנו לו תרופות למחלת הסוכרת, ממנה הוא סובל; וכי לא איפשרו לו לפגוש בעורך דין. בנוסף, ציין ראשד כי החוקרים הטיחו בפניו שהמערער הפליל אותו, בכך שאמר כי ראשד היה שותפו בביצוע עבירות ההצתה (עמ' 61, 64 ו-72 לפרוטוקול).

אסלאם התייחס אף הוא לחקירות בשב"כ, וטען כי חוקרי השב"כ היכו וקיללו אותו. אסלאם תיאר מקרה אחד שבו אחד החוקרים ישב על בטנו, אחז בצווארו, וחנק אותו. עוד טען אסלאם, כי החקירה התנהלה בעת שהוא היה אזוק עם ידיו מאחורי גבו. בנוסף, טען אסלאם כי חוקרי השב"כ איימו עליו כי יהרסו את ביתו, יגרשו את משפחתו, וימנעו ממנו אפשרות לעבוד בעתיד. אסלאם ציין בנוסף, כי נאסר עליו להתקלח וכי לא ניתן לו מספיק אוכל. כאשר נשאל אסלאם מדוע לא התלונן על התנהגותם של חוקרי השב"כ בפני מאן דהוא, השיב אסלאם כי החוקרים שכנעו אותו שאין טעם להתלונן נגדם. לדברי אסלאם, האופן שבו התנהלה החקירה, כפי שתואר לעיל, גרם לו למסור גרסה שקרית, בנוגע לאירועים מושא כתב האישום. הזכ"דים שנכתבו על ידי חוקרי השב"כ, כך לשיטתו של אסלאם, אינם משקפים את שהתרחש בחדרי החקירות, ולטענתו של אסלאם, רשמו החוקרים דברים שהוא לא אמר, והוא חתם עליהם מבלי לקרוא (עמ' 101, 109, 116 ו-117 לפרוטוקול).

33. חוקרי השב"כ הרלבנטיים העידו בבית המשפט ושללו את מרבית טענותיהם של המערער, ראשד ואסלאם, לגבי אופן התנהלות החקירה. ראשית לכל, החוקרים דחו מכל וכל את טענתו של המערער, לפיה הם בדו את ההאשמות נגדו, בכדי "לתפור" לו תיק. עוד מסרו חוקרי השב"כ כי הזכ"דים, שהוגשו לבית המשפט, נכתבו במהלך החקירה עצמה או מיד לאחריה, וכי הם משקפים נכוחה את השתלשלות החקירה (ראו, למשל, העדויות בעמ' 228, 278, 302-303 לפרוטוקול). החוקרים שללו את הטענות בדבר הפעלת אלימות פיזית כלפי מי מבין הנחקרים, הגם שאישרו כי לעיתים הנחקרים נכבלים במהלך החקירה, וזאת בכדי להגן על החוקרים (ראו, למשל, עמ' 232, 280, 297, 309, 304 לפרוטוקול). בנוסף, הוכחש כל השימוש באיומים או בשלילת אוכל, מקלחת, ותרופות (עמ' 233-237, 281 לפרוטוקול). עם זאת, אישרו החוקרים כי הם עשו, לעיתים, שימוש בתחבולות, בכדי להגיע לחקר האמת (עמ' 269, 287-291, 307 לפרוטוקול). יצוין, כי בית משפט קמא הבהיר כי איש מהחוקרים, שהעידו בבית המשפט, לא ענה על תיאור מראהו החיצוני של החוקר, לגביו נטען כי הכה את אסלאם, תיאור שנמסר על ידי אסלאם בעדותו בבית המשפט. לגופן של טענות, קבע בית משפט קמא, כי עדויותיהם של חוקרי השב"כ, כמו גם של חוקרי משטרת ישראל, הינן "מהימנות ואמינות", ויש להעדיפם על פני עדויותיהם של ראשד ואסלאם בבית המשפט, שנתפסו בעיני בית משפט קמא כ"בלתי מהימנות ולא אמינות, עדויות שהיו הססניות ומתחמקות כשהמניע למסירתן, כך עלה הרושם, כי אם הוא אינו החשש מהנאשם [המערער] הוא הרצון שלא לפגוע בו והמוטיבציה לסייע בידו להימלט מהמצור בו הוא נתון".

34. בית משפט קמא מצא חיזוקים שונים לגרסאותיהם המפלילות של ראשד ואסלאם במשטרה ובשב"כ, ובין היתר, מדובר בממצאים הפורנזיים שנמצאו בזירות האירועים; ובעובדה שהמערער הודה כי התבטא בנוגע להשתייכותו לארגון הג'יהאד האסלאמי. לאור כל אלה, קבע בית משפט קמא, כאמור, כי הוא מבכר את הגרסאות שמסרו ראשד ואסלאם במשטרה ובשב"כ, על פני עדותם בבית המשפט.

35. כנדבך נוסף, נסמך בית משפט קמא בהכרעת דינו על ממצאים פורנזיים שונים שנתגלו בזירות האירועים מיום 15.11.2012, ומיום 21.11.2012.

אשר לאירוע הראשון, נמצאה בזירת האירוע גופייה לבנה קרועה, במרחק של כ-10 מטר מחור שהיה בגדר (כך, לפי דו"חות שערך רס"ר לביא אריה (להלן: לביא) שסומנו ת/99, ו- ת/100). בסמוך לגופייה, נמצא בקבוק פלסטיק, עם חומר אשר זוהה על ידי המומחה אהרון לוי ככנזין (ת/134). הגופייה נשלחה לבדיקת דנ"א, שנערכה על ידי המומחית מרב עמיאל (להלן: עמיאל). באחד האזורים בגופייה, התקבל פרופיל דנ"א אשר תואם את פרופיל הדנ"א של המערער, ובדגימת חלק אחר בגופייה, אותרה תערובת פרופילים, כאשר הפרופיל הדומיננטי תואם לפרופיל דנ"א של רחמה ג'בארין, אחותו של המערער (ת/143).

אשר לאירוע השני, נתפסו בזירה 2 בקבוקי זכוכית, שנמצאו בקרבת גדר האבטחה, בחלקו הפנימי של המושב, במרחק של כשני מטר האחד מן השני (כך עולה מדו"ח הפעולה שערך רס"ב אלחות, ת/23). בית משפט קמא ציין, כי מהמזכר המסומן ת/163, ניתן להבין כי אחד הבקבוקים הוחזר מהמעבדה לזיהוי פלילי ונשלח לשם שוב לאחר שהוכנס לשקית אטומה חדשה. שקית זו, על תכולתה, נשלחה לבדיקת דנ"א, ולאחר מכן לבדיקת טביעות אצבע. בבדיקת טביעות האצבע, שנערכה על ידי המומחית יעל פלג-שירוני, נמצאה התאמה בין טביעת אצבע שנתגלתה על אותו בקבוק לבין חלק מטביעת האצבע של ידו הימנית של המערער (ת/165).

36. בהתייחס לממצאים הפורנזיים, ציין בית משפט קמא, כי המערער לא הציג חוות דעת של מומחה מטעמו בנוגע

לטביעת האצבע ולדנ"א שהתגלו על גבי המוצגים, והפנה את עיקר טענותיו להליכי התפיסה וההעברה של המוצגים. בית משפט קמא דחה את טענותיו של המערער, בנוגע לשרשרת העברת המוצגים מן הזירה למעבדות הזיהוי השונות וזאת, בין היתר, בהסתמך על עדויותיהם של מי שהיו מעורבים בהליכי התפיסה וההעברה, מהן עולה כי לא נפל פגם בשרשרת העברת המוצגים, וכי הם הועברו למעבדה בשקיות אטומות. לעניין האירוע השני, ציין בית משפט קמא, כי מעיון בתמונות שצולמו בזירת האירוע (ת/162), ניתן לראות בקבוק זהה לבקבוק שעליו נמצאה טביעת אצבעו של המערער (בקבוק וודקה מסוג "פינלנדיה"). חיזוק נוסף לכך שמדובר באותו בקבוק, מצא בית משפט קמא בעדותו של איתמר סבר, אשר מסר כי מדובר בבקבוק "פינלנדיה" שנמצא בזירה (עמ' 14 לפרוטוקול). על כן, קבע בית משפט קמא, כי לא מתעורר חשש שמא המוצגים שנתפסו בזירה אינם אותם מוצגים שנבדקו במעבדה. בית משפט קמא הוסיף וקבע, כי הטענות שהעלה המערער בנוגע לממצאים הפורנזיים, "חסרות כל בסיס עובדתי", "אין בהן כל היגיון", והן מבוססות על "השערות וקונספירציה". עוד נקבע, כי מדובר בגרסאות כבושות, שלא ניתן הסבר מניח את הדעת לכבישתן.

37. על יסוד מכלול הראיות שפורט לעיל, קבע בית משפט קמא, כי המסקנה היחידה המתבקשת היא כי המערער ייצר בקבוקי תבערה בשתי הזדמנויות, נשא אותם אל קרבת המושב מי עמי, ויידה אותם לעבר המושב. קביעתו זו של בית משפט קמא מבוססת על מציאת בקבוקי הזכוכית בזירה; על תכולתם של הבקבוקים שנתגלו בזירה, ובפרט אמורים הדברים בחומר הדליק אשר היה בתוכם; דבריהם של ראשד ואסלאם בחקירות השב"כ והמשטרה, מהם עולה, בין היתר, כי המערער נטל את הבקבוקים מביתו של ראשד, והוציא בנזין מן הגנרטור של אסלאם; וגרסתו של המערער, שנמצאה כבלתי מהימנה, בנוסף להסבריו התלושים של המערער לתשתית הראייתית שהוצגה בבית משפט קמא. בית המשפט ציין, כי הוכחת היסוד הנפשי הנדרש לעבירות אלו באה על סיפוקה, לאחר שהוכח כי המערער החליט לייצר ולידות בקבוקי תבערה, על מנת לפגוע ביישוב מי עמי.

38. על בסיס האמור, הרשיע בית משפט קמא את המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

גזר דינו של בית משפט קמא

39. ביום 25.2.2015, ניתן גזר הדין בעניינו של המערער. בית משפט קמא התייחס לכל אישום כאירוע נפרד, אולם ציין כי קרבת הזמנים בין האירועים מהווה שיקול רלבנטי לגזירת הדין. בקביעת מתחם הענישה, נתן בית משפט קמא את דעתו לכך שהנזק מיידוי בקבוקי התבערה היה זעיר, לעומת הסיכון הגדול הטמון ביידוי בקבוקי תבערה לעבר צובר גז; למניע הלאומני שעמד ביסוד מעשיו של המערער; ולתכנון השקול והמדוקדק של המעשים. לאחר זאת, קבע בית משפט קמא, כי מתחם הענישה ינוע בין 12 ל-40 חודשי מאסר בפועל, לכל אירוע בנפרד. בקביעת עונשו של המערער בתוך המתחם, התחשב בית משפט קמא בנסיבותיו האישיות של המערער, ובין היתר, במצבה הכלכלי הקשה של משפחתו; בטרואמה שעברה המשפחה עקב פטירת שתיים מאחיותיו של המערער; ובשאיפותיו של המערער להקים משפחה, דבר שעשוי להחזירו לדרך הישר. לחובתו של המערער נזקף עברו הפלילי המכביד, הכולל הרשעה בעבירות דומות, ובחוסר האפקטיביות, מבחינת גורם ההרתעה, של עונשי המאסר שהוטלו עליו בעבר. יצוין, כי גזר הדין האחרון בעניינו של המערער ניתן ביום 6.9.2010, במסגרת ת"פ 131-04-10, ובו הורשע המערער בעבירות דומות לאלו שעליהן נתן את הדין במקרה דנן. באותו מקרה קודם, הוטלו על המערער 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ו-20 חודשי מאסר על-תנאי, שהם ברי הפעלה בתיק זה. על בסיס האמור לעיל, השית בית משפט קמא על המערער 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בגין כל אישום, תוך חפיפה חלקית של העונשים כך שהמערער נדון ל-36 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו. כמו כן, הופעלו 20 חודשי המאסר המותנים מת"פ 131-04-10 במצטבר לעונש שהוטל, והכל כמפורט בפסקה

תמצית טענותיו של המערער

40. השגותיו של המערער על הכרעת הדין מתמקדות בעיקר באימוץ גרסאותיהם של ראשד ואסלאם שניתנו במסגרת חקירות השב"כ והמשטרה; וכן בהליכי התפיסה וההעברה של המוצגים, הקושרים, לשיטת בית משפט קמא, את המערער לזירות האירועים המתוארים בכתב האישום. להלן אפרט את עיקרי טענותיו של המערער.
41. המערער טען, כי בית משפט קמא שגה בהעדיפו את גרסתם של ראשד ואסלאם, כפי שזו נמסרה בחקירותיהם בשב"כ ובמשטרה, על פני עדותם בבית המשפט. לטענת המערער, במהלך חקירתם של השניים, הופעל עליהם לחץ, אשר גרם להם למסור גרסאות מפלילות נגד המערער, שאין לייחס להן, בנסיבות העניין, כל משקל. המערער הבהיר בערעורו, כי טענתו איננה מכוונת לכך שאמצעי החקירה שננקטו נגד השניים היו פסולים, בהכרח, אלא שדרך ניהול החקירה יצרה אצל ראשד ואסלאם לחץ פסיכולוגי כה קיצוני, עד כי הדבר פגם באמינות הגרסאות שמסרו. בהמשך, בחלק הדיון וההכרעה, אפרט ואדון בהרחבה בטענותיו של המערער בנוגע לאמינות ומשקל הדברים שמסרו ראשד ואסלאם, בחקירותיהם בשב"כ ובמשטרה.
42. לטענת המערער, לא היה מקום לדחות את גרסתו שלו, אשר היתה עקבית, במהלך חקירותיו בשב"כ, במשטרה ובבית המשפט. לגרסתו של המערער, הוא נעצר על רקע בירור החשד, לפיו הוא פלש לשטח האנטנה, כאשר, לטענתו, הוא שהה במקום בכדי לסייע בתפיסת אלמונים אשר השליכו בקבוקי תבערה לעבר מושב מי עמי. לשיטתו של המערער, החוקרים "ננעלו" עליו, כמי שנטל חלק באירועים אלו, כאשר חקירתם של ראשד ואסלאם נועדה בכדי "לאשר לחוקרי השב"כ את אותו סיפור עובדתי עליו ננעלו אפרורית מראש", וזאת במקום לבדוק את טענותיו של המערער. עוד טען המערער, כי הוא גאוותן באופיו, ונוטה להתרברב על ביצוע מעשים שאין לו כל קשר אליהם. על כן, הוסיף וטען המערער, כי אין לבסס על דברים מסוימים שנאמרו על ידו, אך בשל יהירותו ושחצנותו, ממצא כלשהו לחובתו.
43. בנוסף, השיג המערער על קביעותיו של בית משפט קמא בדבר הקשר בין הממצאים הפורנזיים שנמצאו בזירה, לבין מעורבותו בביצוע המעשים המתוארים בכתב האישום. אף כאן אתייחס לעיקרי הטענות בהקשר זה, בהמשך.
44. טענה נוספת של המערער, אשר מופנית כלפי הכרעת הדין, נוגעת לעבירה שעניינה היזק בזדון, בציינו את הדברים הבאים: "מאחר שבית המשפט קמא, בהכרעת דינו, אינו מתייחס כלל לעבירה זו ואינו מצוין כל ראייה שהיא התורמת להוכחתה, יתבקש בית המשפט הנכבד כבר בראשית הדברים, לזכות את הנאשם מעבירת ההיזק בזדון בעניינה הורשע על ידי בית המשפט קמא".
45. לאור כל האמור, גורס המערער כי יש לזכותו מכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ועל אחת כמה וכמה יש לזכותו משתי העבירות של היזק בזדון.

46. לחילופין, משיג המערער על גזר הדין שניתן בעניינו. לשיטתו של המערער, העונש אשר הושת עליו חורג באורח מהותי ממדיניות הענישה הנוהגת, לאחר שבית משפט קמא העניק משקל יתר למניע הלאומני, שנקבע כי הוא העומד מאחורי ביצוע המעשים. על כן, סבור המערער, כי ככל שלא יתקבל ערעורו על הכרעת הדין, יש להקל משמעותית בעונשו.

תשובת המשיבה לערעור

47. המשיבה סומכת את ידיה על פסק דינו של בית משפט קמא, ובמסגרת עיקרי הטיעון שהוגשו על ידה ובדיון שהתקיים בפנינו, התבקשנו לדחות את הערעור על שני חלקיו. לטענת המשיבה, השגותיו של המערער מופנות כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, וכידוע ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהם. לשיטת המשיבה, הפגמים להם טוען המערער, אשר ממוקדים ב"חלק מאבני הפסיפס" היוצרות את המארג הראייתי, אינם מובילים לשינוי המסקנה המפלילה, אשר עולה מן התשתית הראייתית בכללותה. בהתייחס לעדויותיהם של ראשד ואסלאם, טענה המשיבה כי הדרך שבה תיאר המערער את אופן התנהלות חקירותיהם, אינה יותר מפרשנות הסובייקטיבית לאשר התרחש בחדרי החקירות, ולא הובהר על ידו מדוע פרשנות זו עדיפה על פני קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא. אשר לטענה כי חוקרי השב"כ "ננעלו" על גרסה מסוימת, הפועלת לחובתו של המערער, נטען על ידי המשיבה כי טענה זו היא בגדר הנחת המבוקש, מבלי שיש לה כל ביסוס בחומר הראיות. בהתייחס לממצאים הפורנזיים, הדגישה המשיבה כי המערער לא חלק על עצם ההתאמה בין טביעת אצבעו והדנ"א שלו, לטביעת האצבע ולדנ"א שנמצאו בזירות העבירה, ולא ניתן על ידו כל הסבר משכנע להימצאותם של אלה. בהתייחס להליכי התפיסה וההעברה של המוצגים, סומכת המשיבה את ידיה על קביעותיו של בית משפט קמא, לפיהן לא נפל כל פגם בהליכים אלו. אשר לעונש, גורסת המשיבה כי אין מקום להקל בעונשו של המערער. לטענת המשיבה, גזר הדין שניתן בעניינו של המערער הולם את חומרת מעשיו ומעניק משקל לקולה לנסיבותיו האישיות של המערער, ולפיכך אין כל מקום להתערבות מקלה של ערכאת הערעור. על בסיס האמור, סבורה המשיבה כי יש לדחות את הערעור, על שני חלקיו.

דין והכרעה

48. לאחר בחינת פסק דינו של בית משפט קמא, עיון בנימוקי הערעור ובעיקרי הטיעון של המשיבה, והאזנה לטענות הצדדים בדיון אשר נערך בפנינו, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור על הכרעת הדין להתקבל בחלקו, כך שהמערער יזכה משתי עבירות של היזק בזדון, ויפחתו מעונשו 6 חודשי מאסר. עונשו של המערער, יעמוד, אפוא, על 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, וזאת בנוסף ל-20 חודשי מאסר על תנאי, שהופעלו במצטבר. הרשעתו של המערער ביתר העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, תיוותר על כנה.

49. בפתח הדברים יש לומר, כי הרשעתו של המערער מבוססת, רובה ככולה, על ראיות נסיבתיות. קולמוסין רבים נשפכו, בפסיקתו של בית משפט זה, לגבי תהליך בחינתן של ראיות נסיבתיות, ולזהירות הנדרשת בבוא בית המשפט לערוך בחינה זו. קודם לדיון בראיות עצמן, הנני רואה מקום לעמוד בקצרה על טיבן של הראיות הנסיבתיות. בע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל (29.12.2015) (להלן: עניין קלנר), עמד חברי השופט נ' הנדל, בפסקה 60 לפסק דינו, על ההבחנה בין ראיות נסיבתיות לראיות ישירות:

"ראיות ישירות, כפי שמעיד עליהן שמן, מוכיחות עובדות מסוימות במישרין. דוגמאות לראיות ישירות הן חפץ, מסמך או עדות של אדם שקלט דבר מה בחושיו. לעומתן, הראיות הנסיבתיות הן, בראש ובראשונה - לא ראיות ישירות. הן אינן מוכיחות במישרין את העובדות הטעונות הוכחה, אלא פועלות 'בעקיפין': הן מוכיחות עובדות אחרות, שמהן ניתן להסיק מסקנה בדבר התקיימות העובדות הטעונות הוכחה".

50. אמור מעתה כי הראיה הנסיבתית, מוכיחה קיומה של נסיבה, על פיה ניתן להסיק דבר קיומה של עובדה, הדורשת הוכחה. על אף ההבדל המהותי בין ראיות נסיבתיות לראיות ישירות, נקבע, לא אחת, כי אין בשוני זה בכדי למנוע את האפשרות להרשיע נאשם על סמך ראיות נסיבתיות בלבד (ע"פ 8279/11 מור נ' מדינת ישראל (1.7.2013); ע"פ 9372/03 ויזל נ' מדינת ישראל, נט(1) 745 (2004); ע"פ 543/79 נגרנ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 113 (1980)). עוד ייאמר, כי הרשעה אשר מתבססת על ראיות נסיבתיות הינה אפשרית, אף במצב שבו כל אחת מהראיות הנסיבתיות, כשלעצמה, איננה מספיקה לצורכי הרשעה, ובלבד שמשקלן המצטבר של הראיות הנסיבתיות אינו מותר ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם (ע"פ 2304/12 מטר נ' מדינת ישראל (13.1.2015); ע"פ 12/60 עמר נ' מדינת ישראל (7.11.2012); ע"פ 6073/11 סגל נ' מדינת ישראל (11.6.2012)).

51. הדרך המקובלת להסקת מסקנות בהתבסס על ראיות נסיבתיות, היא לפי "המבחן התלת שלבי". ראשית, על בית המשפט לבחון כל ראיה נסיבתית, בפני עצמה, ולקבוע האם ניתן להשתית על אותה ראיה ממצאים עובדתיים. בשלב השני, יש לבחון, האם מסכת הראיות בכללותה מקימה מסקנה לכאורית, לפיה הנאשם אחראי למעשים המיוחסים לו. למסקנה לכאורית זו, ניתן להגיע על יסוד צירופן של מספר ראיות נסיבתיות, גם יחד, תוך הערכה מושכלת של הראיות הללו, ובהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. לבסוף, בשלב השלישי, ולאחר שהוכחה, לכאורה, אשמתו של הנאשם, עובר הנטל הטקטי אל כתפיו ועליו להציע הסבר חלופי לראיות הנסיבתיות, הסבר אשר עשוי להטיל ספק סביר בהנחה המפלילה העומדת נגדו (ע"פ 2681/15 בן שטרית נ' מדינת ישראל (14.2.2016); ע"פ 3652/14 כנעאני נ' מדינת ישראל (28.12.2015); ע"פ 4401/13 אנורי נ' מדינת ישראל (9.12.2015)).

52. ספק סביר עשוי להתעורר מן הראיות הנסיבתיות, כאשר ניתן להסיק מהן מסקנה הגיונית וסבירה, המתיישבת, בנסיבות העניין, עם חפותו של הנאשם, מסקנה אשר ההסתברות לקיומה אינה קלושה, ויש לה אחיזה בחומר הראיות (ע"פ 6244/12 סבאענה נ' מדינת ישראל (11.11.2015); ע"פ 3974/92 אזולאיני' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 565 (1993) ע"פ 6359/99 מדינת ישראל נ' קורמן, פ"ד נד(4) 653 (2000). לצד זאת נקבע, כי אף אם הנאשם אינו מספק הסבר המקים ספק סביר בדבר אשמתו, יידרש בית המשפט לבחון, ביוזמתו, סבירותה של אפשרות אחרת התומכת בחפותו של הנאשם, גם אם היא אינה מתיישבת עם קו ההגנה שננקט על ידו, אך זאת כל עוד אפשרות זו עולה ממכלול הראיות (ע"פ 2661/13 יחייב נ' מדינת ישראל (18.2.2014); ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221 (3.7.2002). ע"פ 5706/11 רון נ' מדינת ישראל (11.12.2014)). סופו של דבר, רק כאשר המסקנה המפלילה היא האפשרות ההגיונית היחידה העולה מחומר הראיות, ניתן להרשיע נאשם על בסיס הראיות הנסיבתיות, גם אם אין בנמצא ראיות ישירות המלמדות על אשמתו של הנאשם (ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף (21.1.2015); ע"פ 2406/09 אלבו נ' מדינת ישראל (15.9.2010); ע"פ 10479/08 פלוני נ' מדינת ישראל (11.6.2009)).

53. ובחזרה לענייננו. התשתית הראייתית בנידון דידן מבוססת על ארבעה נדבכים ראייתיים: הראשון, עצם התרחשות האירועים, שעניינם ידוי בקבוקי התבערה לעבר המושב מי עמי; השני, הראיות הפורנזיות שנמצאו בזירה, אשר קושרות את המערער למעשים המתוארים בכתב האישום; השלישי, עדויותיהם המפלילות של ראשד ואסלאם, בני דודו של המערער; והרביעי, גרסתו השקרית של המערער. מאחר שבראיות נסיבתיות עסקינן, סדר הדיון יהיה כדלקמן: ראשית,

אבחן כל ראייה נסיבתית בפני עצמה, ואקבע האם ניתן להשתית על בסיסה ממצא עובדתי כלשהו. לאחר מכן, אבחן את השאלה האם המסקנה המתקבלת ממכלול הראיות מקימה הוכחה לכאורית, לפיה המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו. לבסוף, אשאל את עצמי, בהתאם למבחן התלת שלבי, האם גרסתו של המערער, מקימה ספק סביר באשר לאחירותו הפלילית, או שמא, האפשרות היחידה המסתברת בנסיבות העניין, היא כי המערער ביצע את המעשים המיוחסים לו.

54. טרם שאכנס לעובי הקורה, מן הראוי לחזור על ההלכה הידועה, לפיה ערכאת הערעור איננה נוטה להתערב בקביעות עובדה ומהימנות, אשר נעשו על ידי הערכאה הדיונית. הסיבה לכך נעוצה ביתרון שיש בידי הערכאה הדיונית, על פני ערכאת הערעור, בהתרשמותה הבלתי אמצעית מהעדים, ומ"אותות האמת" אשר נגלים במהלך עדותם בבית המשפט (ע"פ 4213/15 פלוני נ' מדינת ישראל (30.3.2016); ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.2015); ע"פ 7704/13 מרגולין נ' מדינת ישראל (8.12.2015)). עם זאת, נקבעו בפסיקה חריגים לכלל אי-ההתערבות, שבהתקיימם היא היקף התערבותה של ערכאת הערעור רחב יותר (ראו, למשל, ע"פ 398/89 לוי מנצור נ' מדינת ישראל (19.01.1994); ע"פ 5937/94 שאבי נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(3) 832 (1995); ע"פ 4977/92 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 690 (1993). דוגמאות לחריגים אלו פורטו, בין היתר, בע"פ 5672/15 דיומנקו נ' מדינת ישראל (17.12.2015), בפסקה 12 לפסק דינו של השופט נ' סולברג:

"כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים שבהגיון ובשכל ישר או על סבירותה של העדות; כאשר מדובר במסקנות, להבדיל מעובדות; כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מבוססים על ראיות בכתב, תמליל קלטת או התרשמות מחפץ, שניתן להציגם גם לפני ערכאת הערעור; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מראיות או לא שמה לב לפרטים מהותיים בחומר הראיות; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מסתירות מהותיות בעדות עליה נסמכה או מסתירות בין העדות עליה נסמכה לבין עדויות אחרות; כאשר הערכאה הדיונית אימצה גרסה שאינה מתקבלת על הדעת; כאשר נפלה טעות מהותית או טעות 'בולטת לעין' בהערכת המהימנות; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מגורמים רלבנטיים להערכת משקל העדות; כאשר נימוקיה של הערכאה הדיונית להעדפת גרסה אחת על פני רעותה אינם עומדים במבחן הביקורת; כאשר השופט אשר שמע את הראיות לא השלים את כתיבת פסק הדין והתיק הועבר לכתיבה לשופט אחר. נוסף על אלה, כאשר חלף זמן רב מאז נשמעו הראיות ועד שנכתב פסק הדין תגבר נטייתה של ערכאת הערעור להתערב, אף כי חלוף הזמן אינו מאיין את היתרון המוקנה לערכאה הדיונית".

55. בענייננו, התשתית הראייתית מבוססת, בחלקה, על ראיות אובייקטיביות (הכוונה לאמרות שנגבו במסגרת חקירותיהם של ראשד ואסלאם בשב"כ ובמשטרה, ולממצאים הפורנזיים שנמצאו בזירה), ובחלקה על עדויות שנמסרו בבית משפט קמא, לגביהן נקבעו ממצאי עובדה ומהימנות. בחינת הממצאים העובדתיים תעשה, אפוא, בהתאם לחלוקה הנ"ל. לאחר הקדמה זו, אפנה לבחון את הראיות הנסיבתיות, העומדות בבסיס הרשעתו של המערער.

נדבך ראשון - עצם התרחשות האירועים

56. הנדבך הראשון בתשתית הראייתית הנסיבתית הינו, כאמור, עצם הוכחת העובדה שאירועי ידוי בקבוקי התבערה אכן התרחשו בפועל, בתאריכים המפורטים בכתב האישום. יצוין, כי בדיון שנערך לפנינו, ביום 10.3.2016, הובהר על ידי בא כוח המערער, עו"ד חיים יצחקי, כי הוא איננו חולק על עצם קרות האירועים (עמ' 11 לפרוטוקול הדיון, שורה 23). אשר על כן, לא מצאתי מקום להרחיב בנושא זה. די אם אפנה לעדויותיהם של עדי הראייה להתרחשויות שאירעו במושב

מי עמי ולמוצגים המסומנים ת/99 ו-ת/100, בנוגע לאירוע הראשון; ול-ת/23, ביחס לאירוע השני. על בסיס ראיות אלו ניתן לקבוע את העובדה (המוסכמת), כי אירועי יידוי בקבוקי התבערה לעבר המושב מי עמי התרחשו בתאריכים 15.11.2012, ו- 21.11.2012.

נדבך שני - ממצאים פורנזיים

57. ייאמר בפתח הדברים, כי המערער אינו חולק על ממצאי המעבדה לזיהוי פלילי בנוגע לטביעת האצבע ולפרופיל הדנ"א שלו, ולא צירף חוות דעת מטעמו הסותרת את הממצאים הללו. טענותיו של המערער מתמקדות בפגמים בשרשרת המוצגים, כאשר לגישתו לא ניתן לקשור בין המוצגים שנתפסו, לבין האירועים המתוארים בכתב האישום. להלן אבחן את טענותיו של המערער, הנוגעות לממצאים הפורנזיים אשר נמצאו בזירות האירועים, בהן הושלכו בקבוקי התבערה.

ממצאים פורנזיים - אישום ראשון

58. כאמור, וכפי שעולה מ-ת/99, ת/100, ת/143 ו-ת/134, נמצאו בזירה, בה הושלכו בקבוקי תבערה לעבר המושב ביום 15.11.2012, גופייה שבה נתגלה דנ"א התואם את פרופיל הדנ"א של המערער, ובצמוד לה - בקבוק פלסטיק שבו שאריות בניזן. לפי עובדות כתב האישום, נוסף על זריקת בקבוקי התבערה, פרץ המערער, באותו אירוע, את גדר המושב, ושבר צינור בצובר הגז. על כן, יוחסו למערער, נוסף על עבירות הנשק וההצתה, גם שתי עבירות של היזק בזדון.

59. המערער טען בהודעת הערעור, כי יש בעובדה שלא נמצאו בבקבוק שהיה ליד צובר הגז, כמו גם בקאטר שנתגלה ליד הפרצה בגדר, ממצאים הקושרים אותו לאירוע, בכדי להקים ספק סביר בדבר מעורבותו בזריקת בקבוקי התבערה, כמו גם לגרימת הנזק לגדר ולצובר הגז. יצוין, כי בית משפט קמא לא הרחיב את הדיבור בהקשר לעבירות שעניין היזק בזדון אשר יוחסו למערער, וגם המשיבה לא התייחסה לכך - בסיכומיה בבית משפט קמא, ובתשובתה לערעור זה. נראה, כי הרשעתו של המערער בעבירות אלו התבססה על עדותו של גדעון אדלר. כאמור, אדלר מסר, בנוגע לאירוע מיום 15.11.2012, כי הוא הבחין בשרידי בקבוק תבערה, ובצינור חתוך ליד צובר הגז, שהיה שבור. עוד מסר אדלר בעדותו, כי באותו אירוע הוא ראה פתח בגדר, ולידו הבחין בפלייר כחול. ואולם, גם כאשר תיאר את שהתרחש ביום 21.11.2012, מסר אדלר כי הוא הבחין בצינור חתוך בצובר גז, בבקבוק תבערה ליד הצובר, ובפתח בגדר אשר לידו נמצא פלייר בצבע כחול (עמ' 225-226 לפרוטוקול). כלומר, וכפי שניתן להבין מעדותו של אדלר, הרי שבשני האירועים, מושא כתב האישום, הגדר היתה פתוחה, וצובר הגז היה חתוך. בנסיבות אלה, לא ניתן לקשור, בהכרח, את הפרצה בגדר ואת הנזק לצובר הגז לאירוע מיום 15.11.2012. עוד יש להבהיר, כי המשיבה לא הציגה ממצאים הקושרים את המערער אל הקאטר; לא הוצגה כל ראיה, לפיה הגדר אכן נפרצה באותו היום שבו הושלכו בקבוקי התבערה; ולא הוצגה ראיה לכך שצובר הגז ניזוק באותה הזדמנות. על כן, ומחמת הספק - סבורני כי יש לזכות את המערער משתי עבירות של היזק בזדון שיוחסו למערער, בגדרי האישום הראשון. נראה, כי עדותו של אדלר הוצגה בפני בית משפט קמא, בעיקר, בכדי להוכיח את עצם התרחשותם של האירועים - בדגש על יידוי בקבוקי התבערה - ולטעמי לא ניתן לבסס על עדות זו ממצא עובדתי הקושר את המערער לנזק לגדר ולצובר הגז. לזיכוי זה ישנה השלכה, גם אם קלה, על גזר הדין בעניינו של המערער, ועל כך - בהמשך. ואולם, יובהר ויודגש, כי אין בזיכוי זה בכדי לשמוט את

הקרקה מתחת לאחריותו של המערער לאירוע ידוי בקבוקי התבערה מיום 15.11.2012, ועל כך להלן.

60. המערער נסמך על מוצגי התביעה, אשר סומנו ת/11 ו-ת/14, כהוכחה לכך שלא ניתן לקשור את המערער לאירוע הראשון. לטענתו, מן הדו"חות הללו עולה כי האירוע, במסגרתו נתפסו הגופייה והבקבוק שהכיל בנזין, התרחש ביום 19.11.2012, ובו "נגרם נזק כבד" - ולא בתאריך 15.11.2012, כנטען בכתב האישום. מנגד, המשיבה סומכת את ידיה על הכרעת דינו של בית משפט קמא בעניין זה, ועל קביעותיו לפיהן לא נפלו פגמים בהעברת המוצגים מן הזירה אל מעבדות מז"פ.

61. ממכלול הראיות עולה, כי ביום 19.11.2012, סמוך לשעה 08:00 בבוקר, הוכנו על ידי רס"מ דניאל ונטורה שני דו"חות, הנושאים את הכותרת "טופס לוואי למוצגים", וזאת בנוגע לגופייה (ת/11) ולבקבוק (ת/14), שנתפסו בזירת האירוע. בדו"חות אלו, בחלק הנוגע לפרטי האירוע, נכתב כך: "שיגור חומר נפיץ ללול של הודו בישוב מי עמי: היום וסמוך לשעה 15:00 נזרק בקרב לעבר לול בישוב מי עמי ונגרם נזק כבד [ההדגשות שלי-א.ש.].". מן הקטעים המודגשים, ניתן להבין, לכאורה, כי בקבוק תבערה הושלך לעבר מושב מי עמי, ביום 19.11.2012, והאירוע גרם לנזק כבד.

62. ואולם, רס"מ ונטורה נחקר בבית משפט קמא והסביר כי הטקסט המופיע, תחת פרטי האירוע בדו"חות הנ"ל, מוזן אוטומטית, כאשר "נפתח" האירוע הרלוונטי במחשב. למעשה, למעט הנתון הנוגע למספר השקית בה נשמר המוצג, יתר המידע המופיע בדו"ח מועתק ישירות מהמחשב: "זה מוזן מהמחשב אוטומטית את הפרטים שלי, מספר אישי, פרטי אירוע. מה שאני ממלא כותב או מעדכן זה השקית בלבד. מספר השקית, מספר תפיסה. איפה שכתוב פרטי רכוש למטה, אני רושם את המספר שקית ואוטומטית כל המלל שאתה רואה פה יוצא" (עמ' 52 לפרוטוקול). על כן, כאשר הזין ונטורה, ביום 19.11.2012, את מספר השקית הנוגעת בדבר, הופיעו במזכר פרטי האירוע מיום 15.11.2012, ומשום כך נכתב בדו"חות הללו "היום וסמוך לשעה 15:00". ניכר, אפוא, כי ונטורה עצמו אינו יודע מי הוא זה גדעון אדלר, על אף שבדו"ח, עליו הוא חתום, כתוב כי המוצגים נתפסו מידי אדם בשם גדעון אדלר (עמ' 52-53 לפרוטוקול). עוד מסר ונטורה, כי כאשר נתפס מוצג המוגדר כנשק, קיים נוהל, הבא לידי ביטוי ב"דוח שרשרת", שבו מפורט ממי התקבלה השקית ולמי היא נמסרה. לפי ונטורה, בקבוק תבערה, לצורך עניין זה, אינו נחשב לנשק, ועל כן לא נאמר ממי הוא נלקח ולמי הועבר (עמ' 53 לפרוטוקול). במאמר מוסגר אציין, כי נראה בעיני כבלתי תקין שבקבוק תבערה, העשוי להיות נשק קטלני, אינו מוגדר כנשק, לצורך סימון המוצגים בדו"ח השרשרת, וסבורני כי יש לתקן את הדבר, ויפה שעה אחת קודם. עד הראיה אדלר נחקר אף הוא בבית המשפט, והגם שלא התייחס מיוזמתו לעניין העברת בקבוק הפלסטיק והגופייה לידי ונטורה, הוא גם לא נשאל בעניין זה. רס"ר אריה לביא, אשר ערך את דו"ח תפיסת המוצגים מאותו אירוע (ת/99), וצילם את התמונות בזירה (ת/100), העיד בבית המשפט, ונשאל על ידי בא כוח המערער, כיצד הוא יודע שהמוצגים שאסף שייכים לאירוע המדובר. על כך השיב לביא: "רשום את התאריך של הביקור. את הממצאים שאיתרתי כתוב בדו"ח. אני מגיע לשטח, מוצא ומעביר" (עמ' 364 לפרוטוקול). לביא לא נשאל בבית משפט קמא על אודות הדו"חות שנערכו על ידי ונטורה, ובפרט לגבי פרטי האירוע המופיעים בהם.

63. המסקנה העולה מן המכלול, היא כי פרטי האירוע המופיעים בדו"ח שהוכן על ידי ונטורה, במסמכים אליהם התייחס המערער, לא נכתבו על ידי ונטורה, אלא "נפתחו" באופן אוטומטי, עת הזין ונטורה במחשב את מספר השקית, שבה היו המוצגים. העדים הרלוונטיים בהקשר זה, לא נשאלו דבר וחצי דבר על אודות הפערים הנטענים, בנוגע למועד התרחשותו של האירוע, וטעמיו של המערער עמו. אשר על כן, לא מצאתי מקום להתערב בקביעותיו של בית משפט קמא, לפיהן לא נפל פגם בשרשרת העברת המוצגים מזירת האירוע למעבדות מז"פ.

64. עוד טען המערער, כי לא ניתן לקשור בין הבקבוק והגופייה לבין ידיו בקבוקי התבערה, והציג הסברים שונים להימצאותם של המוצגים במקום. כך, למשל, טען המערער לגבי הבקבוק כי מדובר בשטח חקלאי, ואפשר שאחד מהחקלאים שעבדו באזור השליך בשטח בקבוק ששימש אותו לתדלוק כלי עבודה חקלאי; ולגבי הגופייה טען כי ייתכן שאחותו, המאורסת לאסלאם, העבירה את אחת הגופיות של המערער לאסלאם, ודרכו התגלגלה הגופייה לשטח. ייאמר כבר עתה, כי הסברים אלו הועלו על ידי המערער רק בשלב הערעור, ועל כן הינם בגדר גרסה כבושה, מבלי שניתן הסבר מניח את הדעת לכבישתה. לכך יש להוסיף, כי ה"הסבר" שניתן על ידי המערער להימצאותם של הגופייה ושל הבקבוק, איננו מגובה בתשתית ראייתית כלשהי, ואין לו כל בסיס עובדתי. המדובר באפשרויות תיאורטיות גרידא, שאין בהן בכדי להסביר קיומם של ממצאים הקושרים את המערער בבירור לזירת האירוע, כאשר המערער לא טרח לבססן או לתומכן בראיות כלשהן. על כן, אינני סבור כי יש בהסברים שניתנו על ידי המערער, לגבי הימצאותן של הראיות הפורנזיות בזירת האירוע, כדי לשנות מקביעותיו וממצאיו העובדתיים של בית משפט קמא.

65. סוף דבר, עצם העובדה כי בזירת האירוע, מיום 15.11.2012, נמצא דנ"א של המערער על גבי גופייה שלו, כאשר לצד אותה גופייה נתגלה בקבוק פלסטיק המכיל בנזין, קושרת, לכאורה, את המערער להשלכת בקבוקי תבערה לעבר המושב, במועד זה.

ממצאים פורנזיים - אירוע שני

66. כאמור, וכפי שעולה מת/23, ת/129 ו-ת/165, נמצאו בזירת האירוע מיום 21.11.2012, שני בקבוקי זכוכית, כאשר על אחד מהם מופיעה טביעת אצבע התואמת לזו של המערער.

67. אף כאן, העלה המערער טענות שונות, הנוגעות לפגמים בהליכי התפיסה וההעברה של המוצגים שנתפסו בזירה, במסגרת אירוע זה. בפרט, טוען המערער לקטיעת שרשרת המוצג בין השוטר אלחות - אשר תפס את הבקבוקים בזירה, לבין השוטר אעלמי - אשר העביר את הבקבוקים לבדיקות המעבדה. בין היתר, נסמך המערער על מזכרי "הבהרה" שנערכו על ידי אעלמי (ת/19א, ת/20א ו-ת/21א), בהם נכתב כי הדו"חות שמילא, באשר למוצגים שנתפסו בזירה (ת/19ב, ת/20ב ו-ת/21ב), נוגעים לאירוע שהתרחש ביום 21.11.2012, סמוך לשעה 22:00 (וזאת בניגוד לדו"חות המקוריים, הנושאים את התאריך 22.11.2012). אלחות ואעלמי נחקרו בעניין זה בבית משפט קמא, על ידי בא כוח המערער. אלחות מסר בעדותו כי הוא זה שתפס את הבקבוקים בזירה (עמ' 209 לפרוטוקול), והעבירם לתחנה (עמ' 210 לעדותו). אעלמי העיד, כי הוא קיבל את הבקבוקים משוטר הסיוור שתפסם בזירת האירוע, קרי: מאליעז אלחות. את הבקבוקים שהועברו אליו, שלח אעלמי למעבדה לזיהוי פלילי, לצורך ביצוען של הבדיקות הרלוונטיות (עמ' 160-165 לפרוטוקול). אעלמי נשאל לגבי מזכרי הבהרה, ובעיקר התבקש להתייחס לעובדה כי מזכרים אלו נערכו מעל לחודש לאחר קרות האירועים, והשיב: "אני הייתי בחופשה מעל חודש וחצי בשל אירוע אישי מרוכז וכשהשיגו אותי ראיתי את זה. חיפשו אותי לתקן את הטעות". כאשר נשאל אעלמי מי הגורם שחיפש אותו, השיב העד "איאד חוג'יראת ותמיר ערד ראש המחלק של הימ"ר" (עמ' 171 לפרוטוקול). אעלמי נשאל כיצד הוא נזכר, כחודש ומעלה לאחר מכן, בתאריך המדוייק בו התרחש האירוע, והשיב:

"ש: איך אתה ביום 26.12.2012, נזכרת פתאום שמדובר על אירוע מיום 21.11.2012.

ת: בגלל זה אני אומר שהיו מספר אירועים שמגיעים עם דוחות של שוטרים, ואז אני יכול להשוות בין זה לזה וכך עשיתי.

בדקתי אירוע מול תפיסה מול הדוחות והבנתי שטעיתי, זה הכול. הבנתי שהמוצגים האלה נתפסו בתאריך אחר, ועל כן, תיקנתי בהתאם" (עמ' 172 לפרוטוקול).

68. יצוין, כי איאד חוג'יראת לא נחקר בנושא, ותמיר ערד לא התבקש למסור עדות בבית משפט קמא. אם נסכם את הדברים, הרי שעולה מעדותו של אעלמי, כי תיקון התאריך נעשה, אמנם, כחודש לאחר אירוע זריקת בקבוקי התבערה, ואולם אין חולק כי הוצגו בפניו דו"חות התפיסה, מהם יכול היה אעלמי ללמוד כי הוא קיבל את המוצגים מאלחות, בהקשר לאירוע שהתרחש ביום 21.11.2012. על כן, לא מצאתי כי פעולותיו אלו של אעלמי, פוגמים בשרשרת העברת המוצגים מן הזירה אל מעבדות מז"פ, גם אם ניתן היה לצפות להתנהלות אחרת ותקינה יותר של גורמי החקירה. אין צריך לומר, כי כאשר מתגלה לרשות החוקרת טעות ברישום מזכר כזה או אחר - מן הראוי לתקנה בהזדמנות הראשונה האפשרית - כאשר האירועים המדוברים עדיין טריים במוחם של הגורמים הרלוונטיים. עם זאת, דומה כי בנסיבות שתוארו, אין לומר כי התיקון שנעשה כחודש לאחר התרחשות האירועים, מכרסם בשרשרת העברת המוצגים, ולטעמי אין בכך כדי ליצור ספק סביר באשר למעורבותו של המערער באירוע.

69. טענה נוספת שהעלה המערער, היא כי תכולת הבקבוקים שנתפסו בזירה לא נבדקה, ועל כן, לא הוכח כי מדובר בבנזין. אכן, תוכן בקבוקי התבערה שנתפסו בזירה לא נשלח לבדיקות מעבדה, מאחר שהשוטרים שהגיעו למקום האירוע הונחו לשפוך את תכולת הבקבוקים. בדו"ח הפעולה שכתב אלחות, נאמר, בין היתר, כי הוא ראה בזירה את הממצאים הבאים:

"בשתי בקבוקי זכוכית [כך במקור -א.ש.] [...] המכילים בתוכם חומר בעירה מריח בנזין כמעט עד הסוף של הבקבוקים כשהם מוטלים על האדמה בקרבת גדר האבטחה בחלקו הפנימי של הישוב, על בקבוק אחד שרוך בד שחור המשמש כפתיל ובסמוך לבקבוק השני אותו חומר של בד, שני הבקבוקים נמצאו כשני מטר לערך אחד מהשני ולצוין כי בסמוך לבקבוק אחד נראה סלע קטן שהיה מפויח [...] חבלן תורן מסר לי שהוא לא מגיע לזירה וכך גם טכנאי זיהוי מסר והנחה אותי לתפוס את הבקבוקים ביחד עם הפתילים כמוצגים, לשפוך את תכולתם ולהעבירם לחקירות בתחנה" (ת/23, ההדגשות שלי-א.ש.).

70. אלחות נחקר בנושא זה בבית משפט קמא, וצוין כי לעיתים טכנאי זיהוי וחבלן תורן מחליטים שלא להגיע לזירת האירוע, וחלף זאת הם מעבירים הנחיות לשוטרים בזירה, כיצד לנהוג. אלחות העיד בנוסף, כי הוא כתב בדו"ח הפעולה שמדובר בחומר דליק מסוג בנזין, בשל הריח שנדף מתוך הבקבוקים. עוד יצוין, כי אמנם תכולת הבקבוקים לא נבדקה, אך הבד הכהה שהיה בתוך הבקבוקים נתפס בזירה (ת/21-א-ב) ונשלח למעבדה. לפי חוות דעת, שנערכה על ידי אהרון לוי (ת/135), עולה כי באותו בד נתגלו "מרכיבי בנזין". על כן, לא מצאתי מקום להתערב בקביעתו של בית משפט קמא לפיה מדובר בבקבוקי תבערה שהכילו שאריות בנזין. סבורני, כי גם בנסיבות בהן לא נערכה בדיקת מעבדה (כמו, למשל, במקרה דנן), עדיין ניתן להסתמך על התרשמותם של עדים, לגבי תכולתם של הבקבוקים שנתפסו בזירת האירוע, בכדי לקבוע כי אכן מדובר בבקבוקי תבערה. באירוע דנן נתפסו שני בקבוקים, אחד עם בד המשמש כפתיל בתוך הבקבוק, ואחר עם בד דומה, בצמוד לבקבוק. מהבקבוקים נדף ריח של בנזין או של חומר דליק אחד, ועל הבד שנתפס נתגלו מרכיבי בנזין. עוד יש להזכיר, כי הסלע בסמוך לאחד הבקבוקים היה מפויח. בנסיבות כאלה, נראה בבירור כי מדובר בבקבוקי תבערה, ויש לדחות את טענותיו של המערער בהקשר זה.

71. לסיכומם של דברים, הוכח כי בזירת האירוע, מיום 21.11.2012, בה יודו שני בקבוקי תבערה לעבר מושב מי

עמי, נמצאה טביעת אצבעו של המערער על אחד משני בקבוקי התבערה שנתפסו במקום, דבר הקושר, לכאורה, את המערער לאירוע זה.

נדבך שלישי - עדויות ראשד ואסלאם

72. ראשד ואסלאם, בני דודו של המערער, נחקרו בשב"כ ובמשטרה ומסרו גרסאות מפלילות נגד המערער. אפרט, בקצרה, את עיקרי העדות המפלילה שנמסרה על ידי כל אחד מהם. ראשד מסר, כי בסמוך לאירועים מושא כתב האישום, הוא נפגש עם המערער בביתו, והם צפו בסרטים אשר תומכים במאבק בישראל. במהלך המפגש בין השניים, יצא המערער אל מרפסת ביתו של ראשד, הצופה לעבר המושב מי עמי, כיוון לעבר המושב מצית בצורת אקדח, ואמר כי הוא הצית אש במושב מי עמי בעבר, והוא הולך לעשות זאת שוב. באותו מעמד, ובמועדים נוספים, אמר המערער לראשד, כמו גם לאחרים, כי כאשר ישמעו שהמערער נמצא במושב מי עמי, עליהם להזעיק את המשטרה. בהמשך, כפי שמסר ראשד בחקירתו, יצא המערער מביתו של ראשד, ונטל עמו שני בקבוקים, מאוסף הבקבוקים של אביו של ראשד.

אסלאם מסר בחקירתו, כי לאחר קריאת כתבה שעסקה בהשלכת בקבוקי תבערה לעבר המושב מי עמי, הוא שוחח עם המערער, אשר גילה שמחה למשמע הדברים. מן השיחה בין השניים הבין אסלאם כי המערער הוא זה שעומד מאחורי המעשה. בהזדמנות אחרת, אמר המערער לאסלאם כי הוא פגע במושב מי עמי ובכוונתו לפגוע במושב שוב. עוד סיפר אסלאם, כי המערער התוודה בפניו על השימוש שהוא עושה בבנזין, המצוי בגנרטור השייך לאסלאם, וזאת, בכדי לייצר בקבוקי תבערה. אסלאם נפגש עם המערער, יומיים לפני מעצרו, והבחין כי ידיו פצועות. המערער אמר לו, באותו מעמד, כי ידיו נפצעו מגדר תיל, עקב בריחתו מן המשטרה, שהגיעה בכדי לעצור אותו. ביום מעצרו של המערער, היה המערער עם אסלאם בהלוויה, ואמר לו שהיום הוא יעצר. אסלאם מסר בנוסף, כי המערער הציג את עצמו כמי שמשתייך לג'יהאד האסלאמי, והתבטא, לא פעם, על רצונו לפגוע במדינת ישראל. עוד עולה מחקירתו של אסלאם, כי למערער היו קשרי חברות עם אנשים מהשטחים, והוא דיבר על האפשרות להביא משם נשק בכדי לפגוע במדינה.

73. כזכור, במהלך עדותם בבית משפט קמא, חזרו בהם השניים מהדברים שנמסרו בשב"כ ובמשטרה, וטענו כי גרסאותיהם נמסרו תחת לחץ שהופעל עליהם בחקירה. על כן, הוכרזו השניים כעדים עוינים ואמרותיהם בשב"כ ובמשטרה התקבלו כראיה לאמיתות תוכנן, בהתאם לסעיף 10א(א) לפקודת הראיות, הקובע לאמור:

"10א. (א) אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:

(1) [...]

(2) [...]

(3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה".

בהמשך, נקבעו הכללים הבאים:

"(ג) בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.

(ד) לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה."

74. סעיף 10א לפקודת הראיות מהווה חריג לכלל הפוסל עדות מפי השמועה, וניתן, בהתאם לסעיף זה, לקבל כראיה לתוכנה אמרה של עד שניתנה מחוץ לכותלי בית המשפט. סעיף זה נחקק, כידוע לכל, בכדי לצמצם את ההשפעות המזיקות שיש לחזרתם של עדים במשפט, מן הגרסה אותה מסרו במשטרה. אין צריך לומר, כי חזרה כזו של עדים מגרסתם הראשונית, נובעת, לא פעם, מאיומים או מלחצים המופעלים עליהם, לקראת מסירת עדותם בבית המשפט, באופן העלול לסכל את עשיית הצדק וגילוי האמת (ראו יעקב קדמי על הראיות חלק ראשון 352 (2009)). ואם נחזור לענייננו, נראה כי תנאי סעיף 10א(א)(3) מתקיימים בנידון דידן. ראשד ואסלאם הכחישו את מרבית האמור באמרותיהם בשב"כ ובמשטרה, או טענו כי אינם זוכרים את תוכן האמרות. בנסיבות אלה, טענותיו של המערער אינן מכוונות כלפי קבילות האמרות, אלא נוגעות להעדפתו של בית משפט קמא את אמרותיהם של ראשד ואסלאם מחוץ לכותלי בית המשפט, על פני העדות שניתנה על ידם בבית המשפט. המערער טוען, בהקשר זה, כי הקביעה, לפיה גרסתם של ראשד ואסלאם בבית משפט קמא איננה מהימנה, אין משמעה, מניה וביה, כי הגרסה שנמסרה על ידם בשב"כ ובמשטרה - אמינה היא. עוד טוען המערער, כי נוכח העובדה שמדובר בזכ"דים כתובים, שנרשמו על ידי חוקרי השב"כ, ובהודעות שנגבו על ידי חוקרי המשטרה - אין יתרון לערכאה הדיונית על פני ערכאת הערער, לבחון את מידת מהימנותם ומשקלם.

75. אכן, הזכ"דים, האמורים לשקף את דבריהם של ראשד ואסלאם בחקירתם בשב"כ, הינם בגדר ראיות בכתב, שבבחינת אמינותם אין יתרון מובהק לערכאה הדיונית, וכך הוא הדבר לגבי אמרותיהם של העדים במשטרה. ואולם, הקביעות העובדתיות שנעשו בבית משפט קמא אינן מתמקדות בזכ"דים ובאמרות לבדם, אלא שהן מבוססות גם על התרשמותו של בית המשפט מעדויותיהם של ראשד ואסלאם, ומעדויותיהם של חוקרי השב"כ והמשטרה בפניו. קביעות של בית משפט קמא, לפיה יש להעדיף את גרסתם של ראשד ואסלאם, כפי שזו נמסרה בשב"כ ובמשטרה, על פני עדותם בבית המשפט, נסמכת, בין היתר, על בחינת עדויותיהם של ראשד ואסלאם, אשר הוגדרו כ"הססניות ומתחמקות". בית משפט קמא התרשם כי המניע למסירת העדויות הללו נעוץ במוטיבציה של השניים לחלץ את המערער מן המצוקה, אליה הוא נקלע. אל מול חוסר האמון בגרסאותיהם של ראשד ואסלאם, קבע בית משפט קמא, כי עדויות חוקרי השב"כ והמשטרה היו "מהימנות ואמינות". החיזוקים שנמצאו לעדויות ראשד ואסלאם בשב"כ ובמשטרה יפורטו בהמשך, ואף הם עמדו בבסיס החלטתו של בית משפט קמא ליתן אמון בגרסה שנמסרה על ידי שני העדים בשב"כ ובמשטרה. בנסיבות אלה, אינני מוצא כל מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא, להעדיף את גרסאותיהם של ראשד ואסלאם בשב"כ ובמשטרה, על פני העדות שנמסרה על ידם בבית המשפט. מכאן אפנה לדון בטענות שהעלה המערער, הנוגעות למשקל שניתן לגרסאותיהם של ראשד ואסלאם בשב"כ ובמשטרה, וכן בחיזוקים שנמצאו לגרסאות אלה. כאמור, המערער אינו טוען כנגד קבילות גרסאות ראשד ואסלאם בחקירת השב"כ והמשטרה, אלא שלטענתו לא היה מקום ליתן להם משקל, בשל האמצעים שהופעלו כלפיהם בחקירה, גם אם אין מדובר באמצעים כאלה, שיש בהם כדי להביא לפסילתה של האמרה.

76. לטענת המערער, בחקירותיהם של ראשד ואסלאם, הופעל דפוס חקירה, אותו הוא מכנה "משחק הניחושים", שבמהלכו ניסו אסלאם וראשד להבין מהחוקרים מהם הפרטים אותם הם נדרשים למסור, באופן שיביא את חקירתם לסיימה. בנסיבות אלה, סבור המערער, כי לא ניתן לבסס כל ממצא עובדתי על הגרסה שמסרו השניים לחוקרי השב"כ

והמשטרה. אינני רואה מקום לקבל טענה מרחיקת לכת זו. ראשית, יש להבהיר, כי רצונו של נחקר לסיים את החקירה איננו משליך, בהכרח, על מהימנות הדברים שמסר באותה חקירה. חזקה היא שכל נחקר, ובכלל זה גם נחקר המוסר דברי אמת - מעוניין לסיים את חקירתו במהירות, ובמועד מוקדם ככל האפשר. על כן, אין בעצם רצונו של אסלאם וראשד לסיים את החקירה, בכדי לפגום, מניה וביה, במהימנות הגרסה שמסרו. שנית, אין חולק על כך שבמהלך החקירה הבינו ראשד ואסלאם, כי המערער חשוד בידויי בקבוקי תבערה לעבר המושב מי עמי, וחרף זאת, הם לא מסרו עדות ישירה אודות חלקו של המערער באירועים המתוארים בכתב האישום. ראשד ואסלאם מסרו פרטים, שאין בהם כדי להפיל את המערער במישרין בעבירות מושא כתב האישום, אלא שמדובר במסירת מידע העשוי להשתלב במארג הראיות הכולל, שיש בו כדי לבסס תשתית ראייתית כנגד המערער. טענה נוספת, אותה העלה המערער, נוגעת בכך שלא הובהר לראשד ואסלאם על מה בדיוק נסבה חקירתם. גם אם יש אמת בטענה זו, הרי שלטעמי, יש בעובדה שראשד ואסלאם לא נחשפו למלוא המידע, אלא שהם התבקשו למסור תחילה את כל הידוע להם, כדי להבטיח כי הדברים לא הוכנסו לפיהם. כך או כך, בוודאי שאין בפנינו אמצעי חקירה פסול, שיש בו כדי לפסול את האמרה או להפחית ממשקלה הראייתית.

77. טענה נוספת שהיתה בפי המערער, נוגעת לפרטים שקריים שמסרו החוקרים לראשד ואסלאם, במהלך חקירתם בשב"כ, בנוגע לכך שהמערער הודה במיוחס לו, ובאשר לקיומו של חומר מפליל נגדם (ראו, למשל, עמ' 269 לפרוטוקול). אין חולק, כי ככלל, רשאים החוקרים להשתמש בתחבולות במהלך החקירה, ואין מניעה למסור לנחקר פרטים שאינם נכונים לגבי חומר הראיות שנאסף, ומדובר בדרך כלל באמצעי חקירה לגיטימי שאינו, בהכרח, בגדר אמצעי פסול (ראו, לעניין זה, ע"פ 398/89 מנצור נ' מדינת ישראל (19.1.1994); ב"ש 22/87 ביטר נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(1) 52 (1987)). תמצית טענתו של המערער, בהקשר זה, היא כי השקרים הללו גרמו לאסלאם ולראשד למסור גרסה בלתי אמינה, שאין להשתית עליה ממצאים עובדתיים. בית משפט קמא בחן טענה זו, ולאחר זאת קבע כי הגרסה שנמסרה על ידי ראשד ואסלאם בשב"כ ובמשטרה ראויה לאמון, ואין מקום להפחית ממשקלה, בשל טענותיו של המערער בדבר פרטים כוזבים שנמסרו לנחקרים ובנוגע לדרך שבה התנהלה החקירה, ובקביעה זו אינני רואה כל סיבה להתערב. לאחר דחיית טענות המערער בנוגע למשקלן של האמרות, אפנה לדון בחיזוקים שנמצאו לאמרותיהם של ראשד ואסלאם, כנדרש בסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות.

חיזוקים לעדותו של ראשד

78. בפתח הדברים, ראוי לציין כי ראשד אישר בבית משפט קמא חלק בלתי מבוטל מן הפרטים שנמסרו על ידו בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה. ראשד פתח את עדותו בבית משפט קמא באמירה, כי כל אשר נאמר על ידו בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה, הינו אמת, והביע את הסתייגותו מהצורך למסור את הדברים בנוכחות המערער. למותר הוא לציין, כי לדבריו אלו של ראשד יש חשיבות רבה, כפי שקבע בית משפט קמא, שכן ניתן לראות בכך משום הכשרת הפרטים המפלילים שנמסרו על ידו בחקירה (השוו, לע"פ 71/76 מרילי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 813 (1976)). רק בהמשך התכחש ראשד למרבית הדברים שמסר בחקירותיו, אך בית משפט קמא לא נתן אמון בהכחשותיו אלה.

79. עוד יש לציין, כי ראשד לא העלה, במסגרת חקירתו הראשית, טענות של ממש לעניין התנהלות החקירה, ורק בחקירתו החוזרת הזכיר "עינויים" שעבר בחקירה, וטען כי שיקר בשל כך לחוקרים. טענותיו של ראשד בעניין זה התמצו בכך שהחקירות התמשכו על פני שעות רבות, כאשר הוא היה אזוק; כי לא ניתן לו מספיק אוכל; וכי לא ניתן טיפול מספק למחלת הסוכרת, ממנה הוא סובל. חוקרי השב"כ שללו, בעדותם בבית משפט קמא, כי השמיעו איומים או הפעילו אלימות פיזית כלפי ראשד ואסלאם, ובית משפט קמא מצא, כאמור, את עדותם כמהימנה ואמינה. לנוכח

קביעתו העובדתית של בית משפט קמא בהקשר זה, אין לקבל את טענתו של ראשד כי הוא נאלץ למסור דברים שקריים על אודות המערער, רק בשל אמצעי החקירה שננקטו כלפיו.

80. עם זאת, מצאתי לנכון להתייחס לטענה אחת שאותה העלה המערער, ועניינה בדמיון הרב בין שני זכ"דים שנרשמו על ידי חוקרים שונים שחקרו את ראשד. המדובר בדמיון בין הזכ"ד שנערך על ידי החוקר בנצי, ביום 15.12.2012, שעה 09:35 (ת/160), לבין הזכ"ד שנרשם על ידי החוקר ניסן, באותו היום, בשעה 14:40 (ת/161). כאשר נשאל ניסן על כך בבית המשפט, הוא השיב:

"אני לא זוכר ולא יודע מה כתוב אצל בנצי. החומר של החקירות לפני היה אצלי, קראתי ועברתי עליו. כשאני יושב וחקרתי את ראשד על מנת לדעת מה לחקור ומה הוא אמר לקודמי, החומר נמצא בפני והדברים נכתבים ויכול להיות שבחלק מהמקומות הם נכתבים בצורה דומה. העתק הדבק אני לא עושה, אני כותב את הדברים תוך כדי. החומר של החקירות לפני היו לפני כדי לדעת מה הוא אמר לקודמי וכדי לדעת מה אני צריך לשאול ואני נעזר בהם כי לא הכרתי את המעורבות של החשוד באירועים. נעזרתי בחומר, ויכול להיות שהדברים נכתבים בצורה דומה. אני לא זוכר ולא מכיר. אלו דברים שנאמרו על ידו. אני מסתמך על חומר שהוא אמר לקודמי" (עמ' 486 לפרוטוקול).

81. המשיבה התייחסה לטענה זו בסיכומיה לבית משפט קמא, בזו הלשון:

"בעניין זה יאמר כי יש לזכור שמדובר בתאור נוסף שמסר ראשד לאירועים הרלבנטים, בהפרש של מספר שעות, ומכאן שאין להתפלא על הדמיון בתוכן. יש לזכור גם כי בפני החוקר עמדו הזכ"דים הקודמים ולא מן הנמנע שהוא נעזר בהם כדי להתרשם מגרסתו של ראשד ולהשלים את הדרוש השלמה. עניין זה נלמד גם מההבדלים הקיימים בין שני הזכ"דים המלמדים על השלמת פרטים בעניינים מסוימים מול ראשד" (עמוד 10 לסיכומי המשיבה, אשר הוגשו לבית משפט קמא).

82. טוען המערער כי הזכ"דים הועתקו זה מזה, בשיטת "העתק הדבק" והם אינם משקפים את שנאמר על ידי ראשד, אלא שמדובר בפרשנויות של חוקרי השב"כ לדברים, תוך חריגה ממה שנאמר בפועל. בחנתי את שני הזכ"דים המדוברים, ומצאתי כי אכן חלקים לא מבוטלים מתוכם נראים כאילו מדובר בהעתקה גרידא. עם זאת, ניתן לראות כי בחלקים אחרים של הזכ"ד הוסיף ניסן פרטים שנמסרו לו, לטענתו, על ידי ראשד, שאינם מופיעים בזכ"ד של בנצי. ניסן אישר בעדותו, כי הזכ"ד שכתב בנצי, היה לנגד עיניו, וייתכן שהוא נעזר בו בכתיבת הזכ"ד שהוא ערך, זמן מה לאחר מכן.

83. יש לחזור ולהבהיר, כי הפרקטיקה של העתקת חלקים שלמים מזכ"ד או מאמרה קודמת, שנכתבו על ידי חוקר אחר, איננה רצויה ואיננה ראויה. חוקר צריך לבצע את מלאכתו בלב פתוח ולהטות אוזן קשבת לדברי הנחקר, ואין מקום, ככלל, להעתיק פרטים שנמסרו, קודם לכן, לחוקר אחר. זאת, גם אם הנחקר מאשר כי הדברים שנאמרו על ידו קודם לכן, הינם דברי אמת ומשקפים את עמדתו. עם זאת, הנני מוכן להניח כי במקרה דנן, פעולת ההעתקה שנעשתה על ידי חוקר השב"כ ניסן, בוצעה בתום לב, ובכל מקרה הוא לא פעל בכדי לטשטש את עקבות המעשה. עוד יש להבהיר, כי הזכ"ד שנערך על ידי ניסן אינו בגדר ראייה מכרעת, עליה מבוססת הערכת המהימנות שנעשתה על ידי בית משפט קמא. עוד יש לציין, כי את רוב רובה של הגרסה המפלילה נגד המערער, מסר ראשד בחקירות שהתנהלו במועדים מוקדמים יותר. אשר על כן, ועם כל אי הנחת מן הדמיון בין הזכ"דים - אינני סבור כי יש בכך בכדי להפחית מהמשקל שיש ליתן לגרסתו של ראשד.

84. להלן, אפרט את החיזוקים שניתן למצוא לגרסתו של ראשד, בחקירתו בשב"כ ובמשטרה:

(-) הממצאים הפורנזיים שנמצאו בזירה - אשר תומכים בדברים שאמר המערער לראשד.

(-) גרסתו של אסלאם - ממנה עולה כי המערער נהג להתבטא נגד מדינת ישראל, ובדבר רצונו לפגוע במושב מי עמי.

(-) עדותו של מוחמד ג'בארין, אביו של ראשד - בה הוא אישר כי הוא ממחזר בקבוקים (עמ' 24 לפרוטוקול), דבר התומך בגרסה כי המערער נטל שני בקבוקים מאוסף הבקבוקים של האב. עובדה זו נתמכת גם בדבריו של נפוליון, אחיו של המערער, בעדותו בבית המשפט (עמ' 556 לפרוטוקול).

(-) דבריו של המערער - כי הוא התבטא בפני אנשים שונים על כך שהוא משתייך לג'יהאד האסלאמי (ת/33, עמ' 518, עמ' 541 לפרוטוקול).

85. לסיכום חלק זה, סבורני כי אין מקום להתערב בקביעתו של בית משפט קמא לפיה גרסתו של ראשד, כפי שזו נמסרה בשב"כ ובמשטרה - הינה אמינה וניתן להשתית עליה ממצאים עובדתיים. לגרסה זו, אשר הועדפה על פני העדות שנמסרה בבית המשפט, נמצאו חיזוקים ראייתיים, כנדרש בסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות.

משקל גרסתו של אסלאם

86. בניגוד לראשד, השמיע אסלאם טענות חמורות כלפי חוקרי השב"כ, ובכלל זה טען כי החקירה נוהלה תוך הפעלת אלימות פיזית, והשמעת איומים קשים כלפיו וכלפי בני משפחתו. חוקרי השב"כ העידו בבית משפט קמא ושללו מכל וכל כי השמיעו כלפי אסלאם איומים, או כי הפעילו כלפיו אלימות מכל סוג שהוא. בית משפט קמא נתן אמון מלא בחוקרי השב"כ, כמו גם בחוקרי המשטרה, ואינני סבור כי יש מקום להתערב בקביעתו העובדתית של בית משפט קמא, לפיה חקירתו של אסלאם נוהלה בגדרי החוק. יצוין, כי פרט לעדותו של אסלאם בעניין זה, לא נתמכו הדברים, ככל שמדובר בהפעלת אמצעים פסולים כלפיו, בכל ראייה אחרת - וכאמור בית משפט קמא דחה עדותו זו כבלתי מהימנה, לאחר שנתן אמון מלא בעדותם של החוקרים. נזכיר, כי גם המערער עצמו לא טען כי חקירתם של ראשד ואסלאם התנהלה תוך הפעלת אמצעים פסולים, כגון איומים ושימוש באלימות פיזית.

87. אחת מהטענות הנוגעות למשקלה של הגרסה שמסר אסלאם, עניינה בבקיאותו "המחשידה" של אסלאם בדבר קיומם של הממצאים הפורנזיים, הקושרים את המערער לזירת האירוע. אין חולק, כי במהלך החקירה בשב"כ ביקש אסלאם מסוהריו לדבר עם חוקר שב"כ (ת/110). בין היתר, מסר אסלאם לאותו חוקר כי הוא איבד חפצים שונים, מבין כלי העבודה שלו, וטען כי ייתכן שהמערער עשה בהם שימוש. ייאמר כבר עתה, כי אין בטענה זו בכדי להעלות או להוריד, שכן אין התאמה מלאה בין החפצים שאסלאם טען לאובדנם (ת/16 ו-ת/65), לבין הממצאים שנתגלו בזירה. כך למשל, בזירת האירוע נתפס קאטר כחול (לפי עדותו של אדלר), בעוד שאסלאם מסר כי הוא איבד קאטר אדום. אסלאם מסר בנוסף, כי נעלמו לו "דלאים" ו"כלי חפירה", פריטים שלא נמצאו בזירת האירוע.

88. עולה מן המכלול, כי לא הוצגה כל ראיה שיש בה כדי לפגום באמינות גרסתו של אסלאם בחקירה, או בכדי להקים חשש שמא הזכ"דים (כמו גם אמרותיו של אסלאם במשטרה), אינם משקפים את שנאמר על ידי אסלאם בחקירותיו.

89. לעדותו של אסלאם ניתן למצוא מספר חיזוקים בחומר הראיות הקיים:

(-) הממצאים הפורנזיים, כפי שהובהר לגבי ראשד.

(-) גרסתו של ראשד - התומכת ומחזקת את דבריו של אסלאם.

(-) עדותו של נפוליון, אחיו של המערער - אשר מסר פרטים דומים לאלו שמסר אסלאם, בנוגע ליום מעצרו של המערער (עמ' 557 לפרוטוקול):

"ש: המשטרה באה אליכם הביתה וחיפשה אותו? איפה הוא היה?"

ת: אני חושב שהוא היה במסגד, זה היה בסביבות רבע לשלוש לפנות בוקר. אמרנו לנו שיש צו חיפוש, שאלנו על מה והם אמרו שהם מחפשים את תאבת [המערער]. הם התנהגו לא יפה. אמרנו שתאבת לא פה ושיבדקו אותי הוא במסגד. היה אחד מהביטחון בעירון שאינני זוכר את שמו, אמרתי לו שלא יעשו בלגן ואני אלך ואמצא אותו. אמרתי לו שילכו לאירוע ואם הוא יבוא אני אביא אותו. בדיוק כשהוא חזר הביתה לקחתי אותו והלכנו לתחנה. זה היה בדיוק כשהוא חזר מהתפילה במסגד."

(-) דבריו של המערער - מהם עולה כי הוא היה "מספר פעמים בג'נין", ואף "פתח חשבון בנק בג'נין" (ת/52), בדומה לפרטים שמסר אסלאם. המערער גם הודה בכך שהוא התבטא בדבר שייכותו לתנועת ג'יהאד האסלאמי, כפי שמסר אסלאם.

(-) ידיעתו של המערער על דבר קיומו של גנרטור בביתו של אסלאם, וכי הוא מופעל באמצעות בנזין (ת/33), עמ' 2-3).

(-) המערער אישר כי נשרט בידיו בעת שנכנס למתחם האנטנה (ת/33), כפי שמסר אסלאם בחקירותיו.

90. לסיכום, לא מצאתי כל סיבה וטעם להתערב בקביעתו של בית משפט קמא, לפיה יש ליתן אמון ומשקל מלא לגרסתו של אסלאם, כפי שזו נמסרה בשב"כ ובמשטרה, ולהעדיפה על פני העדות שהוא מסר בבית המשפט. בנוסף, נמצאו לגרסה זו חיזוקים מהותיים, כמפורט לעיל.

נדבך רביעי - גרסתו של המערער

91. המערער הכחיש, לאורך כל הדרך, את דבר מעורבותו באירועים המתוארים בכתב האישום. בתגובה לתשתית הראייתית שהוצגה נגדו, העלה המערער גרסאות והסברים שונים, אשר פורטו לעיל בהרחבה, ואינני מוצא טעם לחזור עליהן בשנית. בית משפט קמא קבע, כי אין ליתן לתת כל אמון בגרסתו של המערער, שהיא רווייה בסתירות ובתמיהות רבות, ועל כך עמדתי בדבריי הקודמים. אקדים ואומר, כי אינני מוצא כל מקום להתערב בקביעתו של בית משפט קמא, באשר למהימנות גרסתו של המערער. אף אני סבור כי הסבריו של המערער לראיות החד משמעיות שהצטברו נגדו, הינם הסברים קלושים ובלתי אמינים, וזאת בלשון המעטה.

92. כזכור, טען המערער כי חקירתו החלה אך ורק בשל הסגת הגבול שביצע לשטח האנטנה, וכי הוא כלל לא נשאל, במסגרת חקירותיו בשב"כ ובמשטרה, בעניין השלכת בקבוקי התבערה לעבר המושב. בית משפט קמא נדרש לכך, ודחה מכל וכל טענה זו, שאינה מתיישבת עם התשתית הראייתית, ועם דרך התנהלות החקירה. אף אני סבור כי אין לטענה זו כל בסיס, והיא מנוגדת להיגיון הבריא ולשכל הישר. המערער הודה, באחת מחקירותיו הראשונות (ת/71), כי הוא נכנס לשטח האנטנה, ללא היתר, ולו זו בלבד הייתה מטרת החקירה - אין הסבר מדוע נמשכו פעולות החקירה נגדו.

93. עוד יודגש, כי גרסתו של המערער באשר לטעם שבעטיו הוא נכנס לשטח האנטנה, היינו - לתפוס אלמונים המבקשים לפגוע במושב מי עמי - הינה קלושה ובלתי מבוססת. לטענה זו לא נמצאו כל תימוכין, מלבד בדבריו הבלתי מהימנים של נפוליון, אחיו של המערער, וקשה להאמין - לנוכח התבטאויותיו ועמדותיו של המערער נגד המדינה בכלל ונגד המושב מי עמי בפרט - כי הוא "התנדב" ללכוד גורמים המתנכלים למושב.

94. טענה נוספת שהעלה בא כוח המערער, נועדה להתמודד עם התבטאויות שונות שיוחסו למרשו, ולפיה המערער הינו טיפוס יהיר, אשר נוטה להתרברב על מעשים לא לו. כך, למשל, נטען כי אין לייחס כל משמעות לדבריו של המערער, לפיהם "שרפתי בעבר את מי עמי". אין בידי לקבל טענה זו. ראשית, לא הובאה כל ראיה ממנה ניתן ללמוד כי המערער הינו טיפוס יהיר ורברבן, אשר נוטה להתהדר במעשים שאין לו כל חלק ונחלה בהם. שנית, התבטאויות אלה הוכחו על ידי המערער, ובית משפט קמא קבע כי הן אכן נאמרו על ידו, ולפיכך אני מתקשה לקבל טיעון שמשמעותו "לא אמרתי", אבל "אם כן אמרתי", הרי שמדובר בהתרברבות שאין מאחוריה דבר וחצי דבר. שלישית, לא נראה כי בני דודו של המערער ראו בדברים ששמעו מהמערער משום התרברבות, אלא כהצהרת כוונות אמיתית, וגם אם הייתה גוזמה מסוימת בדבריו של המערער, אין ספק כי יש בהתבטאויות שגאה אלה, כלפי המדינה והמושב, כדי לחזק את יתר הראיות נגד המערער. עוד יש להבהיר, כי הכרעת דינו של בית משפט קמא אינה מתבססת על התבטאויותיו של המערער לבדן, אלא על ראיות נוספות הקושרות אותו לאירועים המתוארים בכתב האישום. סיכומם של דברים, לא מצאתי כל טעם להתערב בקביעתו של בית משפט קמא, לפיה לא ניתן לייחס כל אמון לגרסתו של המערער.

95. עוד אוסיף, למעלה מן הצורך, כי בחלק מהדברים שנמסרו על ידי המערער לחוקריו, ניתן למצוא פרטים מסוימים, התומכים בטענה בדבר מעורבותו של המערער באירועים המתוארים בכתב האישום:

(-) בחקירה מהתאריכים 7.12.2012-8, אשר סומנה ת/154, נאמרו הדברים הבאים על ידי המערער: "הנדון אמר כי הוא רוצה להגיע איתנו להסכם לפיו אם יוצג לו סרט וידאו בו הוא נראה מיידה את הבקת"בים אז הוא יודה בכל הפעמים ואם אין לנו ראיות אז הוא מבקש כי נשחרר אותו". בתגובה להתבטאות זו, אמרו החוקרים למערער כי ישנן ראיות נגדו, אולם אין בכוונתם לספק לו פרטים נוספים לגבי החקירה או להביא לידיעתו את הראיות שנאספו בעניינו.

(-) בחקירה מיום 8.12.2012, אשר סומנה ת/74, הוצג בפני המערער ממצא דנ"א מספר 4592 (אותו זיהוי אשר קושר אותו לגופייה), ולאחר חילופי דברים בין המערער לבין החוקר, נכתבו בזכ"ד הדברים הבאים:

"55. הנדון שאל האם יתכן מצב בו אדם עושה משהו ולא זוכר אותו לאחר מכן.

56. נאמר לנדון כי אני לא יודע לתת לו תשובה על כך, שכן מדובר בתשובה שצריכה להתקבל מרופא.

57. הנדון אמר שהוא מרבה לשתות שתייה חריפה באזור היער בסמוך למי עמי, ושאל האם יתכן שהוא עשה משהו תוך כדי שהוא שיכור.

58. נאמר לנדון כי הוא שזה שצריך לתת הסברים.

59. הנדון חזר בו משאלתו ואמר כי הוא מכיר את עצמו מצוין ויודע שהוא לא קשור כלל לאירועים הללו".

בזכ"ד הנוגע לאותה החקירה, נרשמו הדברים הבאים:

"68. נשאל האם עשה את שעשה בגלל שנאה ליהודים.

69. הנדון השיב כי עשה זאת מתוך שוטטות (במקור: טאשש)

70. התבקש להסביר את כוונתו.

71. הנדון חזר בו ואמר כי לא עשה דבר ואין לו מה להסביר".

(-) בחקירה מאותו היום, אשר סומנה ת/155, נכתב על ידי החוקרים כי המערער "שתק והרהר, בהמשך שם את ידיו על פניו ונשען על כיסא לידו, תוך שממלמל האם אנו רוצים שהוא 'יפיל' את האחרים". המערער התבקש, מספר פעמים, להסביר את עצמו אולם הוא "לא נתן תשובות, אלא ישב וחשב תוך שהוא כוסס את ציפורניו ורגליו רועדות, בלי שנותן תשובה כלשהי".

(-) ת/119: המערער אמר לחוקר השב"כ "כי הוא יקבל 4 שנים על הסיפור הזה".

96. על בסיס האמור לעיל, נראה כי בדין קבע בית משפט קמא, כי לא ניתן לתת אמון בגרסה (או בגרסאות) שמסר המערער. ההסברים שסיפק המערער, בהתייחס לראיות המפלילות נגדו, אין בהם כדי הטלת ספק בתשתית הראייתית שקמה נגדו, ונראה כי מדובר בהסברים מאולצים, שבדין נדחו על ידי בית משפט קמא.

בחינת התשתית הראייתית בכללותה

97. לאחר שבחנתי כל ראיה לגופה, כדרך שיש לבחון ראיות נסיבתיות, ולאחר שהמערער לא צלח במשימתו, להקים

ספק סביר באשר לתשתית הראייתית המצביעה, לכאורה, על אשמתו, נותר עוד להתבונן על התשתית הראייתית בכללותה במבט על, ולהגיע למסקנה הסופית הנובעת מכלל הראיות המונחות לפתחנו.

98. אפרט, להלן, את הראיות הנסיבתיות אשר הוצגו בעניינו של המערער:

(-) ביום 15.11.2012, וביום 21.11.2012, יודו בקבוקי תבערה לעבר המושב מי עמי, המצוי בקרבת העיר אום אל פאחם.

(-) באירוע מיום 15.11.2012, נתפסה גופייה שעליה פרופיל דנ"א של המערער, תושב אום אל פאחם, ובצמוד לה, בקבוק עם שאריות בנזין.

(-) באירוע מיום 21.11.2012, נתפסו שני בקבוקי תבערה - כאשר באחד מהם נמצאה טביעת אצבעו של המערער.

(-) בסמוך להתרחשות האירועים המתוארים לעיל, נפגש המערער עם בן דודו, ראשד. באותה פגישה, התבטא המערער נגד מושב מי עמי, ועל רצונו לפגוע במושב, ובהזדמנות זו נטל מביתו של ראשד שני בקבוקי זכוכית.

(-) בצמוד לאירועים אלו, נפגש המערער עם אסלאם, וסיפר לו כי הוא נוהג ליטול בנזין מהגנרטור של אסלאם, בכדי לייצר בקבוקי תבערה. עוד אמר המערער לאסלאם, כי הוא פגע בעבר במושב מי עמי, וכי הוא מתכוון לעשות זאת שוב.

(-) המערער אמר, לא אחת, לאנשים שונים, כי הוא משתייך לתנועת הג'יהאד האיסלאמי, וכי הוא רוצה לפגוע בישראל בכלל, ובמושב מי עמי בפרט.

(-) נקבע על ידי בית משפט קמא, כי הסבריו של המערער לראיות אשר פורטו לעיל אינם אמינים, וגרסתו בכללותה נמצאה כבלתי מהימנה.

נראה, אפוא, כי המסקנה היחידה שניתן להסיק מן התשתית הראייתית שפורטה לעיל, היא כי המערער ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, למעט אחריותו לעבירות של היזק בזדון, כפי שיפורט להלן.

יצוין, כי לא הועלתה כל טענה לפיה מעשיו של המערער, כפי שהוכחו בבית המשפט, אינם ממלאים אחר יסודות העבירות שיוחסו לו (פרט להיזק בזדון), ולפיכך אין צורך להרחיב בעניין זה.

עבירת ההיזק בזדון

99. עבירת היזק בזדון מוגדרת בסעיף 452 לחוק העונשין, בזו הלשון:

"ההורס נכס או פוגע במזיד ושלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע עונש אחר".

100. כאמור, יוחסו למערער שתי עבירות של היזק בזדון, בהקשר לאירוע מיום 15.11.2012, בגין כך שהוא פרץ את גדר היישוב מי עמי, ועל כך שהוא שבר את צובר הגז. לאחר שבחנתי את טיעוניו של המערער בעניין זה, הגעתי לכלל מסקנה כי הראיות, על בסיסן הרשיע בית משפט קמא את המערער, בעבירות של היזק בזדון, אינן עונות על רמת ההוכחה הנדרשת בפלילים. מעדותו של גדעון אדלר, לבדה, לא ניתן להסיק כי קיים קשר בין המערער לנזקים המתוארים, ועל כן, ומחמת הספק בלבד - סבורני כי יש לזכות את המערער משתי העבירות של היזק בזדון.

הערעור על חומרת העונש

101. ראשית דבר, אזכיר את ההלכה לפיה ערכאת ערעור אינה נוהגת להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא אם מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות הענישה, או כאשר דבק פגם מהותי בגזר הדין (ע"פ 2279/15 בורוחוב נ' מדינת ישראל (31.1.2016); ע"פ 8107/13 כהן נ' מדינת ישראל (17.1.2016); ע"פ 4949/15 מקדסי נ' מדינת ישראל (17.3.2016)). ייאמר כבר עתה, כי אלמלא סברתי כי יש לזכות את המערער מהעבירות של היזק בזדון שיוחסו לו, לא הייתי רואה כל מקום להתערב בגזר הדין, שהינו ראוי ומאוזן.

102. מעשיו של המערער הינם חמורים על פי כל קנה מידה, וראויים לגינוי והוקעה. המערער רקם תוכנית זדונית, שבמסגרתה יושלכו בקבוקי תבערה לעבר המושב מי עמי, בכדי לפגוע בביטחונם ובשלומם של תושבי המושב. בשתי הזדמנויות, יידה המערער בקבוקי תבערה לעבר המושב, כאשר במקרה אחד, כיוון המערער את בקבוק התבערה אל עבר צובר גז - ואך במזל, לא נגרם נזק כבד. בית משפט זה עמד, לא פעם, על הסכנה הטמונה בידוי בקבוקי תבערה, שהינם נשק קטלני לכל דבר. יפים, בהקשר זה, דבריו של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין בע"פ 262/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2006):

"סוג עבירות זה, שעניינן בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי איפוא כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהא קלה. בטחון הציבור אינו יכול להיות הפקר ונתון לאימה" (ראו גם ע"פ 3702/14 פלוני נ' מדינת ישראל (28.9.2014)).

103. אין צריך לומר, כי חומרתן הרבה של עבירות בנשק, נגזרת מהפגיעה הקשה, לחיים ולרכוש, העלולה להיגרם בעטיין, ואותה חומרה אינה פוחתת באופן מהותי, גם אם הסיכון הפוטנציאלי לא התממש, בסופו של דבר (ראו, לעניין זה, ע"פ 6989/13 פרח נ' מדינת ישראל (25.2.2014); ע"פ 116/13 וקנין נ' מדינת ישראל (31.7.2013); ע"פ 2057/12 תבל נ' מדינת ישראל (4.6.2012)). עוד יצוין, כי בעבירות בעלות רקע אידיאולוגי-לאומני, על בית המשפט להעביר מסר הרתעתי חד משמעי, וכאשר זה המניע לביצוע המעשים "נדחים שיקולי ענישה אחרים מפני שיקול ההרתעה" (ע"פ 1163/07 אבו ח'דיר נ' מדינת ישראל (29.3.2007); ע"פ 7517/15 מדינת ישראל נ' עביד

((9.3.2016)).

104. לנסיבות העבירה שאין להפריז בחומרתן, יש להוסיף את עברו הפלילי המכביד של המערער, הכולל הרשעה בעבירות דומות. לפיכך, אינני סבור כי העונש שהושת על המערער, לאחר שהורשע בכל העבירות שיוחסו לו, חורג ממדיניות הענישה בעבירות דומות (ראו, למשל ע"פ 4400/13 עבאסי נ' מדינת ישראל (3.2.2014)).

105. עם זאת, סבור אני כי יש בזיכויו של המערער משתי עבירות של היזק בזדון, בכדי להביא להקלה מסוימת בעונשו. כיוון שלא הוכח כי המערער הוא ששבר את צובר הגז, או פרץ את גדר המושב, הגעתי למסקנה כי ניתן להפחית מעונשו של המערער 6 חודשי מאסר, כך שעונש המאסר לריצוי בפועל יעמוד על 30 חודשים (במקום 36 חודשי מאסר), וזאת בנוסף להפעלת התנאי של 20 חודשי המאסר במצטבר. התוצאה היא, כי על המערער לרצות, בסך הכול, 50 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. אין שינוי ביתר חלקי גזר הדין.

סוף דבר

106. לותקבל דעתי, דין הערעור על הכרעת הדין להתקבל באופן חלקי, באופן שהמערער יזכה משתי עבירות של היזק בזדון, תוך הפחתת 6 חודשי מאסר מעונשו הכולל.

ש ו פ ט

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט צ' זילברטל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שהם.

ניתן היום, כ"ו בניסן התשע"ו (4.5.2016).

שופט

שופט

שופט
